

**Публічне акціонерне
товариство „Національна
акціонерна компанія
„НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**Окрема фінансова звітність
станом на та за рік, що закінчився
31 грудня 2015 року**

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ЗМІСТ

	Стор.
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	1-3
ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ	
Баланс (Звіт про фінансовий стан)	4-5
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	6-7
Звіт про рух грошових коштів	8-9
Звіт про зміни у власному капіталі	10-12
Примітки до окремої фінансової звітності	
1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	13
2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	13
3. ПЕРЕГЛЯД ВХІДНИХ ЗАЛИШКІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	21
4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ	22
5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ’ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ.....	26
6. ДОВГОСТРОКОВІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ	29
7. ДОВГОСТРОКОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	30
8. ЗАПАСИ	31
9. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ПРОДУКЦІЮ, ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ.....	31
10. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ВИДАНИМИ АВАНСАМИ, РОЗРАХУНКАМИ З БЮДЖЕТОМ ТА ІНША ПОТОЧНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ.....	32
11. ПОТОЧНІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ Й ГРОШІ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ	33
12. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ	33
13. ПОЗИКИ	34
14. ДОВГОСТРОКОВІ ТА ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	35
15. ПОТОЧНА КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ОДЕРЖАНИМИ АВАНСАМИ ТА ІНШІ ПОТОЧНІ ЗОБОВ’ЯЗАННЯ	36
16. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ).....	37
17. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ.....	37
18. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ	37
19. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	37
20. ІНШІ ВИТРАТИ.....	38
21. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ.....	38
22. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК.....	38
23. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ’ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ.....	40
24. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	42
25. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ	46
26. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ.....	48
27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	48
28. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ.....	59
29. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТИВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ.....	60

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонеру Публічного акціонерного товариства „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України”:

Ми провели аудит наведеної окремої фінансової звітності Публічного акціонерного товариства „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” (надалі – „Компанія”), яка складається з балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2015 року і звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів (надалі „окрема фінансова звітність”) за рік, що закінчився на зазначену дату, а також стислого викладу основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток.

Відповідальність керівництва за окрему фінансову звітність

Керівництво відповідає за підготовку та достовірне подання цієї окремої фінансової звітності у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також за створення такої системи внутрішнього контролю, яка, на думку керівництва, є необхідною для підготовки фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї окремої фінансової звітності за результатами проведеного нами аудиту. Ми провели аудит у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають дотримання вимог професійної етики, а також планування та проведення аудиту для отримання достатньої впевненості у тому, що окрема фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації в окремій фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від професійного судження аудитора, включно з оцінкою ризиків щодо суттєвих викривлень окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки. Оцінка таких ризиків включає огляд системи внутрішнього контролю над підготовкою та достовірним поданням Компанією окремої фінансової звітності для розробки аудиторських процедур, які відповідають наявним обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії. Аудит включає також оцінку відповідності використання облікової політики та прийнятності облікових оцінок, зроблених керівництвом, а також оцінку загального подання окремої фінансової звітності.

Ми вважаємо, що отримали достатні та належні аудиторські докази для висловлення нашої умовно-позитивної аудиторської думки.

Підстава для висловлення умовно-позитивної думки

Як викладено у Примітці 27 до цієї окремої фінансової звітності, Компанія обліковує інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства за методом участі в капіталі. Нам не вдалося:

- 1) визначити з достатньою вірогідністю вплив незастосування асоційованим підприємством ПАТ „Укртатнафта” єдиної з Компанією облікової політики, як вимагається МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства”, щодо прийняття моделі переоцінки для обліку своїх основних засобів;
- 2) отримати достатні та належні аудиторські докази щодо частки Компанії в фінансових результатах після оподаткування дочірніх та асоційованих підприємств за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, відображених як втрати від участі в капіталі в сумі 4 802 603 тисячі гривень та як частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств у сумі 49 290 тисяч гривень, оскільки перевірки незалежним аудитом фінансової звітності, підготовленої у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності, всіх дочірніх та асоційованих підприємств, станом на 31 грудня 2015 року та за рік, що закінчився на зазначену дату, не було завершено станом на дату висловлення нашої думки;
- 3) отримати достатні та належні аудиторські докази щодо можливості відшкодування торгової та іншої дебіторської заборгованості асоційованого підприємства ПАТ „Укртатнафта” станом на 31 грудня 2014 року з часткою Компанії у сумі 515 336 тисяч гривень.

Як наслідок, ми не змогли оцінити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях балансової вартості інвестицій у дочірні та асоційовані підприємства, капіталу у дооцінках, непокритого збитку станом на 31 грудня 2015 та 2014 років, та фінансового результату після оподаткування та іншого сукупного доходу дочірніх та асоційованих підприємств за роки, що закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років.

Як викладено у примітці 8 до цієї окремої фінансової звітності, станом на 31 грудня 2015 та 2014 років Компанія обліковувала в складі запасів природний газ, який знаходився на зберіганні в підземних газосховищах та обсяг якого протягом останніх років ніколи не зменшувався нижче, ніж приблизно 4,9 мільярдів куб. метрів. У Компанії також відсутні наміри використання цього обсягу природного газу протягом наступного року після звітної дати. На нашу думку, зважаючи на наведену вище інформацію, природний газ з балансовою вартістю 25 776 798 тисяч гривень та 17 656 940 тисяч гривень станом на 31 грудня 2015 та 2014 років, відповідно, має бути відображено як необоротні активи Компанії і, як наслідок, станом на 31 грудня 2015 та 2014 років запаси мають бути зменшені, а інші необоротні активи збільшені на 25 776 798 тисяч гривень та 17 656 940 тисяч гривень, відповідно.

Як викладено у Примітці 23 до цієї окремої фінансової звітності, станом на 31 грудня 2015 та 2014 років Компанія мала суттєві судові справи та позови. На нашу думку, зважаючи на наявні станом на 31 грудня 2015 та 2014 років судові рішення щодо окремих позовів та вимоги МСБО 37 „Забезпечення, непередбачені зобов’язання та непередбачені активи”, сума забезпечень Компанії щодо можливих збитків за такими позовами була недостатньою на відповідні звітні дати. Якщо б Компанія створила достатній рівень забезпечення, то її зобов’язання та непокритий збиток станом на 31 грудня 2015 та 2014 років мали б бути збільшені на 2 145 401 тисячу гривень та 369 495 тисяч гривень, відповідно, а чистий збиток за роки, що закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років, збільшено на 2 145 401 тисячу гривень та 369 495 тисяч гривень, відповідно.

Умовно-позитивна думка

На нашу думку, за виключенням можливого впливу питань, викладених у Підставі для висловлення умовно-позитивної думки вище, окрема фінансова звітність відображає достовірно в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2015 року, а також фінансові результати її діяльності та рух грошових коштів за рік, який закінчився на зазначену дату, у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Окрема фінансова звітність, яка додається, була підготовлена на основі припущення, що Компанія здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Як зазначено у Примітці 2 до цієї окремої фінансової звітності, Компанія протягом років, що закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років, отримала чистий збиток у сумі 25 096 085 тисяч гривень та 89 954 143 тисячі гривень, відповідно, та від'ємний чистий рух коштів від операційної діяльності за роки, що закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років, становив 8 317 687 тисяч гривень та 66 947 842 тисячі гривень, відповідно. Також, як зазначено в Підставі для висловлення умовно-позитивної думки вище, існують певні непроведені коригування, що мають негативний вплив на фінансовий результат Компанії за звітний період та на її позицію ліквідності станом на 31 грудня 2015 та 2014 років. Ці умови створюють суттєву невизначеність щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі без суттєвої підтримки з боку Уряду України. Плани керівництва стосовно цих питань викладені у Примітці 2 до цієї окремої фінансової звітності. Окрема фінансова звітність не містить жодних коригувань, які могли б знадобитися як наслідок вирішення цієї невизначеності. Наша аудиторська думка не містить жодних застережень стосовно цього питання.

Ми звертаємо вашу увагу на Примітку 2 до цієї окремої фінансової звітності, у якій йдеться про те, що вплив економічної кризи та політичної нестабільності, які тривають в Україні, а також їхнє остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, і вони можуть негативно вплинути на економіку України та операційну діяльність Компанії. Наша аудиторська думка не містить жодних застережень стосовно цього питання.

Ми також звертаємо вашу увагу на Примітку 23 до цієї окремої фінансової звітності, у якій йдеться про невизначеність, пов'язану з результатами позову Компанії до Стокгольмського арбітражного трибуналу до АТ „Газпром” та зустрічного позову від АТ „Газпром” до Компанії. Наша аудиторська думка не містить жодних застережень стосовно цього питання.

Ми далі звертаємо вашу увагу на Примітку 3 до цієї окремої фінансової звітності, у якій йдеться про те, що до окремої фінансової звітності станом на 31 грудня 2014 року, та за рік, що закінчився цією датою були внесені коригування. Наша аудиторська думка не містить жодних застережень стосовно цього питання.

Оригінал підписано:

Deloitte & Touche

25 березня 2016 року

Сертифікований аудитор

Володимир Вахт

Сертифікат аудитора Серія А № 004313

Аудиторської палати України, виданий 19 липня 2000 року згідно з рішенням Аудиторської палати України № 93 та подовжений 26 червня 2014 року згідно з рішенням Аудиторської палати України № 295/2 до 19 липня 2019 року

ПрАТ „Делойт енд Туш Юкрейніан Сервісез Компані”
Україна, 01033, м. Київ, вул. Жилианська, 48,50а

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

Підприємство	Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” з філіями	Дата (рік, місяць, число)	за ЄДРПОУ	КОДИ
Територія	Україна		за КОАТУУ	2015 12 31
Організаційно-правова форма господарювання:	Публічне акціонерне товариство		за КОПФГ	20077720
Вид економічної діяльності	Діяльність головних управлінь		за КВЕД	8039100000
Середня кількість працівників	736			230
Адреса, телефон	м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 6			70.10

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку „v” у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2015 року**

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

АКТИВ	Код рядка	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду (скориговано, Примітка 3)	На початок попереднього періоду	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	1000	160 217	157 053	180 115	
первісна вартість	1001	233 166	219 723	222 720	
накопичена амортизація	1002	(72 949)	(62 670)	(42 605)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	624 161	623 960	603 897	
Основні засоби:	1010	288 833	319 627	64 356	
первісна вартість	1011	337 923	337 388	333 724	
знос	1012	(49 090)	(17 761)	(269 368)	
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	357 082 781	363 752 589	141 727 220	6
інші фінансові інвестиції	1035	103 257	103 270	829 724	6
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	4 245 709	2 664 924	2 140 336	7
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	-	
Інші необоротні активи	1090	2 434 966	606 792	200 054	7
у тому числі передплата з податку на прибуток	1090 (a)	1 317 274	-	-	
Усього за розділом I	1095	364 939 924	368 228 215	145 745 702	
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	48 163 692	22 398 832	26 581 528	8
Поточні біологічні активи	1110	-	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	33 999 240	30 124 651	33 211 468	9
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 319 799	11 028 061	103 074	10
з бюджетом	1135	27 591	1 345 086	1 108 767	10
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	1 193 093	1 074 155	10
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	707 251	737 264	13 448 730	10
Поточні фінансові інвестиції	1160	600 017	394 214	199 825	11
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 145 542	2 290 364	1 343 783	11
Витрати майбутніх періодів	1170	132	252 358	23 496	
Інші оборотні активи	1190	51 244	20 819	38 403	
Усього за розділом II	1195	92 014 508	68 591 649	76 059 074	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	1200	-	-	-	
Баланс	1300	456 954 432	436 819 864	221 804 776	

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН) НА 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

ПАСИВ	Код рядка	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду (скориговано, Примітка 3)	На початок попереднього періоду	Примітки
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	190 150 481	160 450 481	63 840 905	12
у тому числі: внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	29 700 000	104 609 576	14 000 000	12
Капітал у дооцінках	1405	231 253 118	231 230 981	1 476 935	
Додатковий капітал	1410	6 692 553	6 682 315	6 652 127	
Резервний капітал	1415	1 424 224	1 424 224	1 424 224	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(82 416 629)	(56 780 317)	31 782 304	
Неоплачений капітал	1425	-	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	-	
Усього за розділом I	1495	347 103 747	343 007 684	105 176 495	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-	
Довгострокові кредити банків	1510	34 824 720	26 188 307	14 387 317	13
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 487	11 832	11 837	
Довгострокові забезпечення	1520	609 440	411 423	205 145	14
Цільове фінансування	1525	-	-	-	
Усього за розділом II	1595	35 435 647	26 611 562	14 604 299	
III. Поточні зобов'язання та забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	15 509 121	16 010 492	21 939 688	13
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	16 779 131	14 917 317	18 228 971	13
товари, роботи, послуги	1615	34 765 443	25 145 919	37 348 648	
розрахунками з бюджетом	1620	1 881 826	2 999 531	1 552 793	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-	-	
розрахунками зі страхування	1625	406	376	277	
розрахунками з оплати праці	1630	2 904	2 416	1 467	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 470 144	3 730 823	18 653 801	15
Поточні забезпечення	1660	16 863	137 371	141 146	14
Доходи майбутніх періодів	1665	19 667	21 967	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	3 969 533	4 234 406	4 157 191	15
Усього за розділом III	1695	74 415 038	67 200 618	102 023 982	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	-	
Баланс	1900	456 954 432	436 819 864	221 804 776	

Керівник Коновець С.О.

Головний бухгалтер Бурган Т.П.

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

Підприємство	Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” з філіями	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	Україна	за ЄДРПОУ	2015	12	31
Організаційно-правова форма господарювання:	Публічне акціонерне товариство	за КОАТУУ	20077720		
Вид економічної діяльності	Діяльність головних управлінь	за КОПФГ	803910000		
Середня кількість працівників	736	за КВЕД	230		
Адреса, телефон	м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 6		70.10		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку „v” у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2015 рік

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (скориговано, Примітка 3)	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	112 761 671	74 412 085	4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(100 227 511)	(85 383 143)	16
Валовий:				
-- прибуток	2090	12 534 160	-	
-- збиток	2095	-	(10 971 058)	
Інші операційні доходи	2120	4 913 919	234 189	17
Адміністративні витрати	2130	(885 846)	(502 046)	18
Витрати на збут	2150	-	-	
Інші операційні витрати	2180	(12 013 228)	(52 212 096)	19
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
-- прибуток	2190	4 549 005	-	
-- збиток	2195	-	(63 451 011)	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	537 434	330 997	
Інші доходи	2240	3 547	65	
Фінансові витрати	2250	(8 480 039)	(8 032 864)	21
Втрати від участі в капіталі	2255	(4 802 603)	(6 546 390)	
Інші витрати	2270	(16 903 429)	(12 209 156)	20
Фінансовий результат до оподаткування:				
-- прибуток	2290	-	-	
-- збиток	2295	(25 096 085)	(89 908 359)	
Витрати з податку на прибуток	2300	-	(45 784)	22
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат:				
-- прибуток	2350	-	-	
-- збиток	2355	(25 096 085)	(89 954 143)	

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (скориговано, Примітка 3)	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	194 427	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	1 404 781	1 391 522	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	49 290	-	
Інший сукупний дохід	2445	10 238	30 188	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 464 309	1 616 137	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 464 309	1 616 137	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(23 631 776)	(88 338 006)	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (скориговано, Примітка 3)	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	76 859 881	74 895 665	
Витрати на оплату праці	2505	359 742	219 884	
Відрахування на соціальні заходи	2510	72 217	66 845	
Амортизація	2515	40 901	34 726	
Інші операційні витрати	2520	35 793 844	62 880 165	
Разом	2550	113 126 585	138 097 285	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (скориговано, Примітка 3)	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	110 581 806	53 786 110	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	110 581 806	53 786 110	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(226,95)	(1 672,44)	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	(226,95)	(1 672,44)	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Керівник Коновець С.О.

Головний бухгалтер Бурган Т.П.

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

Підприємство	<u>Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” з філіями</u>	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	<u>Україна</u>	за ЄДРПОУ	2015	12	31
Організаційно-правова форма господарювання:	<u>Публічне акціонерне товариство</u>	за КОАТУУ	20077720		
Вид економічної діяльності	<u>Діяльність головних управлінь</u>	за КОПФГ	8039100000		
Середня кількість працівників	<u>736</u>	за КВЕД	230		
Адреса, телефон	<u>м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 6</u>		70.10		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку „v” у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2015 рік**

Форма №3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код	За звітний період		За аналогічний період (скориговано, Примітка 3)	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	X	(25 096 085)	X	(89 908 359)
Коригування на:		-	-	-	-
амортизацію необоротних активів	3505	40 901	X	34 726	X
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	225 600	X	218 331	X
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	16 900 669	X	12 208 179	X
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій	3520	8 049 072	X	43 723 349	X
збиток (прибуток) від участі в капіталі	3521	4 802 603	X	6 546 390	X
Фінансові витрати	3540	7 942 605	X	8 032 799	X
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	X	(27 029 484)	X	(23 151 408)
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	5 970 613	X	X	(23 979 584)
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	X	(8 193 506)	X	(66 275 577)
Сплачений податок на прибуток	3580	X	(124 181)	X	(672 265)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	X	(8 317 687)	X	(66 947 842)
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Надходження від реалізації:					
фінансових інвестицій	3200	-	X	-	X
необоротних активів	3205	-	X	-	X
Надходження від отриманих:					
Відсотків	3215	435 174	X	9 700	X
Дивідендів	3220	33 491	X	18 505	X
Надходження від деривативів	3225	-	X	-	X
Інші надходження	3250	-	X	-	X
Витрачання на придбання:					
фінансових інвестицій	3255	X	(374 151)	X	(68 020)
необоротних активів	3260	X	(14 457)	X	(55)
Виплати за деривативами	3270	X	-	X	-
Інші платежі	3290	X	-	X	(2 318)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	80 057	X	X	(42 188)

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ
(ПРОДОВЖЕННЯ)**

Стаття	Код	За звітний період		За аналогічний період (скориговано, Примітка 3)	
		надходження	видаток	надходження	видаток
1	2	3	4	5	6
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження від:					
Власного капіталу	3300	-	X	-	X
Отримання позик	3305	15 158 886	X	9 995 266	X
Інші надходження	3340	29 700 000	X	96 510 938	X
Витрачання на:					
Викуп власних акцій	3345	X	-	X	-
Погашення позик	3350	X	(23 883 995)	X	(31 829 196)
Сплату дивідендів	3355	X	-	X	-
Сплату відсотків	3360	X	(8 335 876)	X	(6 729 267)
Інші платежі	3390	X	(951)	X	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	12 638 064	X	67 947 741	X
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	4 400 434	X	957 711	X
Залишок коштів на початок звітного періоду	3405	2 290 364	X	1 343 783	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	454 744	X	X	(11 130)
Залишок коштів на кінець звітного періоду	3415	7 145 542	X	2 290 364	X

Керівник Коновець С.О.

Головний бухгалтер Бурган Т.П.

Істотні негрошові операції

У тисячах гривень	При- мітки	За звітний період	За аналогічний період
Внесення облігацій внутрішньої державної позики до акціонерного капіталу (рядок 3340)	12	29 700 00	96 609 576
Сплата за придбаний природний газ постачальникам банком-кредитором		1 139 912	-
Сплата дочірніми підприємствами частки прибутку до державного бюджету	12	1 972 161	-

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

Підприємство	Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” з філіями	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2015	12	31
			за ЄДРПОУ 20077720		
Територія	Україна	за КОАТУУ	8039100000		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку „v” у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Звіт про зміни у власному капіталі
за 2015 рік**

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок звітного періоду	4000	160 450 481	231 230 981	6 682 315	1 424 224	(56 780 317)	-	-	343 007 684
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	160 450 481	231 230 981	6 682 315	1 424 224	(56 780 317)	-	-	343 007 684
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(25 096 085)	-	-	(25 096 085)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	49 290	10 238	-	1 404 781	-	-	1 464 309
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди) (Примітка 12)	4200	-	-	-	-	(1 972 161)	-	-	(1 972 161)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітки, які додаються, є невід’ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Внески учасників:									
Внески до капіталу (Примітка 12)	4240	29 700 000	-	-	-	-	-	-	29 700 000
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	(27 153)	-	-	27 153	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	29 700 000	22 137	10 238	-	(25 636 312)	-	-	4 096 063
Залишок на кінець звітної періоду	4300	190 150 481	231 253 118	6 692 553	1 424 224	(82 416 629)	-	-	347 103 747

Керівник Коновець С.О.

Головний бухгалтер Буртан Т.П.

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Звіт про зміни у власному капіталі
за 2014 рік

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок попереднього періоду	4000	63 840 905	1 476 935	6 652 127	1 424 224	31 782 304	-	-	105 176 495
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	63 840 905	1 476 935	6 652 127	1 424 224	31 782 304	-	-	105 176 495
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(89 954 143)	-	-	(89 954 143)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	194 427	30 188	-	1 391 522	-	-	1 616 137
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу (Примітка 12)	4240	96 609 576	-	-	-	-	-	-	96 609 576
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	229 559 619	-	-	-	-	-	229 559 619
Разом змін в капіталі	4295	96 609 576	229 754 046	30 188	-	(88 562 621)	-	-	237 831 189
Залишок на кінець попереднього періоду	4300	160 450 481	231 230 981	6 682 315	1 424 224	(56 780 317)	-	-	343 007 684

Керівник Коновець С.О.

Головний бухгалтер Бурган Т.П.

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Публічне акціонерне товариство „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” (надалі – „Нафтогаз України” або „Компанія”) було засноване у 1998 році згідно з постановою Кабінету Міністрів України № 747 від 25 травня 1998 року.

Нафтогаз України знаходиться у власності держави Україна. Уряд України, в особі Кабінету Міністрів України, здійснює державний контроль над Компанією шляхом участі у зборах акціонерів та засіданнях Наглядової ради, а також за допомогою призначення голови Правління та членів Правління.

Нафтогаз України разом з дочірніми підприємствами є вертикально інтегрованою нафтогазовою компанією, яка здійснює повний цикл операцій із розвідки та розробки родовищ, експлуатаційного та розвідувального буріння, транспортування та зберігання нафти і газу, постачання природного і скрапленого газу споживачам.

Компанія утримує частки у різних підприємствах, які формують національну систему із виробництва, переробки, оптової та роздрібної торгівлі, транспортування і зберігання природного газу, газового конденсату та нафти.

Компанія провадить свою господарську діяльність та володіє виробничими потужностями, в основному, в Україні.

Компанія зареєстрована за адресою: вул. Б. Хмельницького, 6, Київ, Україна.

Цю окрему фінансову звітність було схвалено керівництвом і затверджено до випуску 25 березня 2016 року.

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

На ринки країн, які розвиваються, наприклад України, впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Законодавство і нормативно-правові акти, які впливають на господарські організації в Україні, продовжують зазнавати стрімких змін, а для податкового і регуляторного середовища характерне використання різноманітних тлумачень. Майбутній напрям економічного розвитку України великою мірою залежить від податкової та монетарної політики Уряду, разом зі змінами у правовому, регуляторному та політичному середовищі.

У 2015 році українська гривня девальвувала щодо основних світових валют. Національний банк України запровадив низку стабілізаційних заходів, направлених на обмеження відтоку грошових коштів з рахунків клієнтів із банківської системи України, покращення ліквідності українських банків та стабілізації курсу обміну гривні до основних іноземних валют.

У 2015 році економіка України демонструвала характеристики стану рецесії. Починаючи з кінця 2013 року, Україна знаходиться у стані політичних та економічних потрясінь. У результаті низки протестів відбулася відставка Президента і була сформована нова коаліція більшості у Парламенті. У лютому 2014 року були призначені новий Прем'єр-міністр та новий Уряд. У результаті змін в Уряді у квітні-червні 2014 року відбулися зміни у керівництві Компанії і було сформоване нове Правління.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

До 1 жовтня 2015 року Компанія була гарантованим постачальником природного газу в Україні для деяких категорій споживачів, але її здатність коригувати ціни для кінцевих споживачів, з урахуванням збільшення цін на імпортований газ, мала обмежений характер, оскільки такі ціни регулювалися на кожному етапі, від розвідки до кінцевих споживачів Національною комісією, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг („НКРЕКП”, до 27 серпня 2014 року – Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері енергетики, НКРЕ). Протягом 2015 року та протягом 2014 року відбувалися значні коливання у цінах придбання природного газу у гривневому еквіваленті внаслідок дестабілізації курсу української гривні по відношенню до іноземних валют.

З 1 жовтня 2015 року вступив в дію Закон України „Про ринок природного газу” від 09.04.15 № 329-VIII, що є законодавчим оформленням реформи газового сектору. Законом передбачено, з одного боку, державне регулювання монопольних ринків (транспортування, розподілу, зберігання, послуг установки LNG), з другого – розвиток вільної добросовісної конкуренції на товарному ринку природного газу. Таким чином на оптовому і роздрібному ринках природного газу з 1 жовтня 2015 року діятиме принцип вільного ціноутворення і свобода вибору джерел надходження природного газу, окрім випадків, коли Кабінетом Міністрів України покладено спеціальні обов’язки на суб’єктів ринку природного газу.

Уряд та Компанія здійснюють суттєві кроки з метою створення відкритого європейського ринку газу на виконання Меморандуму про економічну та фінансову політику, укладеного в рамках співпраці з Міжнародним валютним фондом, положень Коаліційної угоди, Стратегії сталого розвитку „Україна – 2020”, Плану дій з корпоративного управління, а також Плану заходів щодо реформування газового сектору, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 375-р. Реалізація зазначених заходів реформування ринку природного газу України концептуально змінює правові засади та механізм функціонування ринку природного газу, окремі аспекти фінансово-господарської діяльності Національної акціонерної компанії „Нафтогаз України”, а також матиме значний вплив на показники діяльності Національної акціонерної компанії „Нафтогаз України” та товариств Компанії.

При цьому Уряд України продовжує здійснювати контроль над операційною діяльністю Компанії через свої права власності на акції Компанії. Такий вплив може стати причиною соціально-економічних ініціатив, які можуть завдати негативного впливу на операційну діяльність Компанії. Керівництво не має можливості передбачити потенційний вплив таких ініціатив на фінансовий стан Компанії та показники її діяльності.

Державне регулювання ринку природного газу в Україні

До 1 жовтня 2015 року державне регулювання ринку природного газу в Україні здійснював Кабінет Міністрів України і НКРЕКП. Державне регулювання охоплювало як технічні, так і фінансові аспекти функціонування ринку. Технічні заходи стосувались ефективного використання запасів природного газу, гарантування безпечної технічної експлуатації газотранспортної системи, забезпечення коректного і безпечного постачання, розподілу та споживання природного газу. Фінансові заходи, в основному, стосувались встановлення тарифів та цін і підтримання коректних фінансових заходів для розподілу природного газу між учасниками ринку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Кабінет Міністрів повинен був затверджувати щорічний прогноз постачання природного газу та його розподілу.

НКРЕКП здійснювала регулювання тарифів та цін, які встановлювались на кожному етапі, від виробництва до продажу природного газу, шляхом встановлення відповідних цін і тарифів і затвердження процедур розрахунку цих цін і тарифів. Відповідно, НКРЕКП затверджувала граничну (максимальну) ціну реалізації природного газу для підприємств, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів, граничну ціну реалізації природного газу для промислових споживачів та інших суб'єктів господарювання (зокрема підприємств, що виробляють тепло для потреб населення), роздрібні ціни реалізації природного газу для населення, тарифи на послуги транспортування магістральними та розподільчими трубопроводами на території України, тарифи на розподіл та постачання природного газу за регульованими тарифами, тарифи на послуги зберігання, закачування та відбору газу з підземних сховищ газу. НКРЕКП затверджувала ціни реалізації природного газу для підприємств із виробництва природного газу, ціни продажу природного газу для населення і встановлення тарифів на транспортування, розподіл та зберігання природного газу. Окрім того, НКРЕКП відповідала за захист прав споживачів у сфері встановлення тарифів, безпеки постачань та якості послуг.

З 1 жовтня 2015 року Законом України „Про ринок природного газу” від 09.04.15 №329-VIII створено передумови для нової моделі ринку природного газу, побудованої на принципах вільної добросовісної конкуренції та орієнтованої на забезпечення високого рівня захисту прав та інтересів споживачів.

При цьому, постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.15 №758 „Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (відносини у перехідний період)” (зі змінами) на період з 1 жовтня 2015 року по 31 березня 2017 року (включно) покладено спеціальні обов'язки на Національну акціонерну компанію „Нафтогаз України” щодо закупівлі природного газу власного видобутку у ПАТ „Укргазвидобування” та реалізації природного газу виробникам теплової енергії для виробництва теплової енергії для населення і релігійних організацій, а також постачальникам природного газу для потреб побутових споживачів та релігійних організацій.

Також зазначеним Положенням встановлено ціни на природний газ для побутових споживачів, релігійних організацій, а також виробників теплової енергії для виробництва теплової енергії для населення і релігійних організацій на період з 1 жовтня 2015 року по 31 березня 2016 року.

Для споживачів, що не підпадають під дію зазначеного Положення, реалізується імпортований природний газ за цінами, які визначаються учасниками ринку природного газу, що здійснюють реалізацію газу таким споживачам, в тому числі і Компанією, самостійно.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Такі тарифи і ціни були встановлені станом на:

	<u>31 грудня 2015 року</u>	<u>31 грудня 2014 року</u>
Роздрібні ціни на природний газ для населення від-диференційовані залежно від виду та обсягів використання (гривень за кубічний метр), з урахуванням ПДВ, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу, тарифів на послуги з транспортування та розподілу газу.	1 жовтня 2015 року: 7,19 гривень за кубічний метр; 3,6 гривень за кубічний метр у межах 1 200 кубічних метрів (із розрахунку 200 кубічних метрів на місяць) для споживачів, що використовують газ комплексно в період з 1 жовтня 2015 року по 31 березня 2016 року	Від 1,18 гривень до 4,01 гривень за кубічний метр, з травня 2014 року
З 1 жовтня 2015 року тариф на постачання не застосовується; замість нього встановлюється максимальна торгова націнка постачальника природного газу із спеціальними обов'язками. Починаючи з 1 квітня 2015 року, диференціація залежно від обсягу споживання і наявності лічильників газу більше не застосовується. Використовуються два види цін: регулярні та пільгові, останні застосовуються в період з 1 жовтня 2015 року по 31 березня 2016 року для споживачів, що використовують газ комплексно в обсязі 1 200 кубічних метрів на період.		
Ціни реалізації природного газу для промислових споживачів, установ та організацій, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів, без ПДВ, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу, тарифів на послуги з транспортування та розподілу. З 1 жовтня 2015 року зазначені ціни щомісячно визначаються Компанією самостійно і диференційовані в залежності від місячних обсягів споживання газу та умов його оплати споживачем.	5 845 - 6 474 гривень за кубічний метр	5,9 гривень за кубічний метр
Загальний тариф на зберігання (зберігання, закачування, відбір), без ПДВ, гривень за тисячу кубічних метрів за один сезон зберігання.	112,0	112,0
Загальний тариф на транспортування магістральними та розподільчими газопроводами по території України, без ПДВ, гривень за тисячу кубічних метрів.	З 1 жовтня 2015 року: 689,10	366,70
Ціна на газ для суб'єктів, що виробляють тепло для побутових потреб, гривень за кубічний метр. З 1 квітня 2015 року застосовується регульована ціна, без ПДВ, зборів у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу, тарифів на послуги з транспортування та розподілу природного газу.	З 1 квітня 2015 року: 1,84 гривень за кубічний метр для підприємств, що безпосередньо приєднані до газотранспортної системи, та 1,77 гривень за кубічний метр для інших підприємств	1,31 гривень за кубічний метр

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Згідно із Законом України „Про засади функціонування ринку природного газу” природний газ, видобутий в Україні підприємствами, в яких 50% і більше акцій належить державі, повинен продаватися населенню через Компанію за регульованими цінами. Якщо попит населення перевищує обсяги видобутку, то він задовольняється за рахунок інших джерел постачання, у тому числі за рахунок імпорту.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.10.15 №758 „Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов’язків на суб’єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (відносини у перехідний період)” (зі змінами) на період з 1 жовтня 2015 року по 31 березня 2017 року (включно) передбачається, що у разі, коли обсяг природного газу, необхідний Національній акціонерній компанії „Нафтогаз України” для формування ресурсу природного газу для побутових споживачів, релігійних організацій та виробників теплової енергії, перевищує обсяг продажу природного газу ПАТ „Укргазвидобування” та іншими газовидобувними підприємствами зі спеціальними обов’язками, Компанія придбає необхідні обсяги природного газу в інших оптових продавців, у тому числі за кордоном. Обсяги використання природного газу населенням обліковується за допомогою газових лічильників. У разі відсутності приладів обліку газу, обсяг використання газу визначається відповідно до норм використання, що затверджені регуляторними актами.

Побутові споживачі (населення) здійснюють оплату за спожитий природний газ через банківські рахунки із спеціальним режимом використання. Перелік банків, у яких створюються такі рахунки, затверджує Кабінет Міністрів України. Згідно з поточною процедурою постачальники природного газу для потреб побутових споживачів (населення) відкривають спеціальні банківські рахунки для отримання платежів за використаний природний газ. Суми, накопичені на спеціальних банківських рахунках, розподіляються на поточні рахунки оператора магістральних газопроводів, операторів розподільчих газопроводів, постачальника природного газу із спеціальними обов’язками та Компанії у відповідності до коефіцієнтів, розрахованих постачальниками із спеціальними обов’язками і затверджених НКРЕКП. Залишки на спеціальних рахунках не можна арештувати або заблокувати.

Компанії, що виробляють тепло, також відкривають банківські рахунки із спеціальним режимом використання для розрахунків за поставлене тепло. Отримані підприємствами, що виробляють тепло, грошові кошти на таких банківських рахунках потім розподіляються, окрім іншого, на поточні банківські рахунки постачальників природного газу із спеціальними обов’язками у відповідності до алгоритму, що затверджується НКРЕКП щомісяця. Спеціальні банківські рахунки компаній, що виробляють тепло, також не можуть бути заблоковані або арештовані.

Компенсація різниці у цінах між тарифами на продаж і ціною імпортованого газу та інші види фінансової підтримки держави

Як зазначено вище, Компанія імпортує істотні обсяги природного газу для задоволення внутрішнього попиту. Ціна імпортованого газу значно вища за тарифи на продаж, встановлені НКРЕКП або Кабінетом Міністрів України, за якими Компанія продає природний газ деяким категоріям споживачів, а саме населенню та компаніям, що виробляють тепло для населення. Негативну різницю компенсує Компанії держава, як визначено Постановою Кабінету Міністрів України № 605 від 29 квітня 2006 року („компенсація різниці у цінах”). Термін та юридична форма такої компенсації не визначена в українському законодавстві. Фактична сума різниці у цінах, яку треба компенсувати у відповідному періоді, затверджується державою у витратній частині Закону про державний бюджет за відповідний період.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Компанія розраховує повну суму різниці у цінах, накопиченої протягом кожного року, і подає її до Уряду. Однак, протягом звітних періодів і до дати затвердження цієї окремої фінансової звітності не було документів, у яких була б вказана сума компенсації різниці у цінах, яка належить до виплати Компанії. Компанія визнає доходи від фактично отриманої компенсації за касовим методом.

У таблиці нижче надано зведену інформацію щодо різниці у цінах, яка за оцінками Компанії, має бути компенсована, та фінансової підтримки Компанії від Уряду у 2014 та 2015 роках (не підтверджено аудитором):

<i>У тисячах гривень</i>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Очікувана різниця у цінах за період	17 335 393	13 109 970
Фінансова підтримка від держави:		
Компенсація різниці у цінах, отримана грошовими коштами протягом періоду	-	-
Облігації внутрішньої державної позики, отримані від Уряду в обмін на емісію нових акцій Компанії протягом періоду	<u>29 700 000</u>	<u>96 609 576</u>
Всього фінансової підтримки, отриманої від держави	<u>29 700 000</u>	<u>96 609 576</u>

Очікувана різниця у цінах розраховується як різниця між справедливою закупівельною ціною та цінами реалізації, встановленими НКРЕКП, на газ, реалізований регіональним газорозподільчим підприємствам для перепродажу населенню та компаніям, що виробляють тепло для продажу населенню. Як зазначено у Примітці 23, Компанія звернулася до Арбітражного трибуналу із проханням винести арбітражне рішення щодо рівня цін на імпорту природного газу за період 2010-2014 років. Згідно із заявою Компанії ціна, фактично сплачена Газпрому, є вищою за справедливу вартість. Якби Компанія розраховувала різницю у цінах за фактично сплаченими сумами, в тому числі і на користь Газпрому відповідно до Доповнення №33 до Контракту №КП від 19.01.09 між Газпромом та „Нафтогазом України”, то очікувана різниця в цінах за 2015 рік та за 2014 рік склала би 21 475 975 тисяч гривень та 19 399 123 тисячі гривень, відповідно. При розрахунку різниці в цінах не враховано коригування вартості запасів до їх чистої вартості реалізації.

Разом із компенсацією різниці у цінах Компанія отримує фінансову підтримку від держави у вигляді облігацій внутрішньої державної позики в обмін на емісію нових акцій Компанії (Примітка 12). Отримані кошти призначені для покриття касового дефіциту Компанії. В той самий час, суму облігацій внутрішньої державної позики, отриманих Компанією в обмін на емісію нових акцій, можна частково розглядати як покриття компенсації різниці у цінах, однак, не існує правової бази або документів, які б підтверджували це твердження, і немає також акту звірки або аналогічного документа, підписаного між Компанією та Урядом України, у якому була б зазначена сума компенсації різниці у цінах. Як результат, Компанія має значні накопичені збитки та завищену вартість акціонерного капіталу.

Закон України „Про державний бюджет на 2015 рік” передбачав випуск облігацій внутрішньої державної позики на суму 29 700 000 тисяч гривень в обмін на майбутню емісію нових акцій Компанії.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

З 1 жовтня 2015 року ситуація щодо надання Компанії компенсації різниці у цінах між тарифами на продаж і ціною імпортованого газу змінилась. Відповідно до частини 7 статті 11 Закону України „Про ринок природного газу” суб’єкт ринку природного газу, на якого покладаються спеціальні обов’язки, має право на отримання компенсації економічно обґрунтованих витрат, здійснених таким суб’єктом, зменшених на доходи, отримані у процесі виконання покладених на нього спеціальних обов’язків, та з урахуванням допустимого рівня прибутку відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України. Станом на дату оприлюднення цієї окремої фінансової звітності відповідне рішення Кабінетом Міністрів України не прийняте. Наведена вище інформація щодо очікуваної різниці у цінах за 2015 рік не враховує компенсацію всіх економічно обґрунтованих витрат, понесених Компанією після 1 жовтня 2015 року, та компенсацію допустимого рівня прибутку.

Політична нестабільність в Україні, активи на тимчасово окупованих територіях

На початку 2014 року Україна постраждала від збройної агресії Російської Федерації в результаті якої відбулася окупація Автономної Республіки Крим („Крим”) та незаконна військова окупація частин Луганської та Донецької областей озброєними терористичними угрупованнями, які контролюються, спрямовуються і фінансуються Російською Федерацією, а також в результаті відкритого вторгнення регулярних збройних сил Російської Федерації. Як наслідок, станом на 31 грудня 2014 року Компанія відобразила знецінення інвестиції у ПАТ „Чорноморнафтогаз” та інвестицій у частки підприємств, що знаходяться у Криму, у сумі 899 806 тисяч гривень та знецінення запасів природного газу, розташованого у підземних сховищах на території Криму у сумі 1 903 484 тисячі гривень (Примітка 19).

Крім того, у 2014 році Україна постраждала від розгортання сепаратистських рухів та підриву правової системи у Луганській та Донецькій областях. Як наслідок, Компанія провела знецінення інвестицій у частки підприємств, що знаходяться на територіях проведення антитерористичної операції, визначених Законом України „Про тимчасові заходи на період проведення АТО” № 1669 від 02.09.14 (далі – зона АТО), станом на 31 грудня 2015 та 31 грудня 2014 років у сумі 61 179 тисяч гривень, що було відображено у складі інших операційних витрат за 2014 рік. Також, збитки, понесені на окупованих територіях за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, являють собою несанкціонований відбір природного газу, відповідний податок на додану вартість, та складають 2 145 563 тисячі гривень (2014 рік: 1 710 073 тисячі гривень) (Примітка 19).

Керівництво продовжує вживати всі можливі юридичні та дипломатичні заходи для відшкодування збитків та відновлення контролю над активами Компанії у Криму.

Застосування припущення щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі

За рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, Компанія отримала чистий збиток у сумі 25 096 085 тисяч гривень (2014 рік: збиток у сумі 89 954 143 тисячі гривень) та від’ємне значення руху грошових коштів у результаті операційної діяльності Компанії становило 8 317 687 тисяч гривень (2014 рік: 66 947 842 тисячі гривень). У той же час, станом на 31 грудня 2015 року оборотні активи Компанії перевищували її поточні зобов’язання на 17 599 470 тисяч гривень (31 грудня 2014 року: 1 391 031 тисяча гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Керівництво Компанії вважає, що підготовка цієї окремої фінансової звітності на основі припущення, що Компанія здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі, є обґрунтованою, оскільки Компанія і Уряд України вжили певних ініціатив, направлених на покращення фінансових показників діяльності та ліквідності Компанії, включаючи, але не обмежуючись наступним:

- Починаючи з 2014 року Уряд України вжив низку заходів, направлених на поступове підвищення роздрібних цін на газ та тепло до беззбиткового рівня на основі ринкових цін на газ на зовнішніх ринках. Уряд оголосив свої плани щодо зміни системи субсидування енергетики за рахунок збільшення прямих субсидій кінцевим споживачам (головним чином, населенню та компаніям, що виробляють тепло) і скорочення рівня цінового регулювання. Успішне впровадження цих планів істотно зменшить фінансовий дефіцит Компанії у 2015-2016 роках і повністю його ліквідує до 2017 року. Як зазначено вище в цій Примітці, роздрібні ціни на газ для населення, максимальні ціни придбання газу для промислових споживачів і тарифи зберігання були збільшені у кілька разів у 2014 і 2015 роках. Також згідно з останніми змінами, що відбулися в липні 2015 року, Парламент України ухвалив закон, що забороняє встановлювати тарифи на тепlopостачання на рівні, нижчому від економічно обґрунтованого. Ці заходи спрямовані на покращення ліквідності та прибутковості підприємств, що виробляють тепло, а також їх здатності сплачувати борги перед Компанією.
- Уряд України і Компанія вживають заходи щодо диверсифікації джерел постачання газу, головним чином, від європейських компаній через газотранспортні мережі Словачької Республіки, Республіки Польща та Угорської Республіки. Окрім того, Компанія може обґрунтовано очікувати, що ринкові ціни на газ будуть знижені після суттєвого зменшення цін на нафту, яке відбулося наприкінці 2014 року і пізніше.
- Протягом 2014 і 2015 років Уряд України надав Компанії облігації внутрішньої державної позики на суму 96,6 мільярдів гривень і 29,7 мільярдів гривень, відповідно, в обмін на емісію нових акцій. Компанія зареєструвала збільшення акціонерного капіталу у розмірі 6 мільярдів гривень у 2014 році, та 104,6 мільярда гривень протягом року, що закінчився 31 грудня 2015 року. Облігації, отримані у 2014 і 2015 роках, були продані за грошові кошти.
- Протягом 2015 року парламент ухвалив ряд змін до існуючого законодавства з метою зміцнення ліквідності Компанії, що включає, але не обмежується наступним: право Компанії не укладати договори на постачання природного газу з споживачами, щодо яких порушено справу про банкрутство, які не можуть надати забезпечення виконання своїх зобов'язань; зобов'язання Компанії припинити газопостачання у разі порушення строків розрахунків за спожитий природний газ тощо. Ці зміни набрали чинності 6 липня 2015 року. Для введення їх в дію необхідно прийняти ряд підзаконних актів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

- Парламент ухвалив скасування мораторію на застосування примусової реалізації майна підприємств, у статутних фондах яких частка держави складає щонайменше 25%, для погашення перед Компанією боргів за спожитий у минулих періодах природний газ, а також припинення з 1 вересня 2015 року мораторію на виконавче провадження та примусове виконання судових рішень щодо заборгованості підприємств, включених до Реєстру підприємств паливно-енергетичного комплексу, які беруть участь у процедурі погашення заборгованості згідно з Законом України від 23.06.2005 №2711-IV. Ці зміни, починаючи з дати скасування вказаних мораторіїв, дозволяють в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, примусово реалізовувати майно підприємств-боржників для погашення боргів перед Компанією, а також в рамках виконавчої процедури забезпечувати примусове виконання судових рішень щодо стягнення заборгованості перед Компанією за спожитий газ, зокрема з підприємств паливно-енергетичного комплексу, щодо яких протягом останніх років діяв мораторій.

На думку керівництва, поєднання вищезазначених заходів та інших дій від держави Україна дасть можливість Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Ця окрема фінансова звітність не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Компанія була не здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

3. ПЕРЕГЛЯД ВХІДНИХ ЗАЛИШКІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Компанія затвердила окрему фінансову звітність станом на 31 грудня 2014 року і за рік, що закінчився цією датою, 31 березня 2015 року. Після дати затвердження Компанія виявила неточності у інформації за цей період, які завдали істотного впливу на звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2014 року, та результати діяльності Компанії за 2014 рік. Ці неточності та зміни в обліковій політиці було відображено ретроспективно у цій окремій фінансовій звітності станом на і за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року.

3.1. Зміни облікової політики

Звіт про рух грошових коштів. Починаючи з 1 січня 2015 року Компанія змінила облікову політику щодо підготовки звіту про рух грошових коштів на непрямий метод. Дані за попередній період було перераховано відповідно нової облікової політики. На думку керівництва Компанії така облікова політика більш доречна, оскільки, використовується для підготовки звіту про рух грошових коштів в консолідованій фінансовій звітності і сприятиме тому, що фінансова звітність буде надавати більш доречну інформацію користувачам окремої фінансової звітності щодо руху грошових коштів Компанії.

3.2. Переоцінка основних засобів дочірніх підприємств станом на 31 грудня 2014 року

Станом на дату цієї окремої фінансової звітності було завершено переоцінку основних засобів дочірніх підприємств Компанії, що проводилась станом на 31 грудня 2014 року. Відповідно, Компанія відкоригувала у бік збільшення вартість довгострокових фінансових інвестицій, які обліковуються за методом участі у капіталі на суму 224 205 777 тисяч гривень та капітал у дооцінках на суму 229 228 694 тисячі гривень, а також зменшила нерозподілений прибуток (непокритий збиток) на суму 5 022 917 тисяч гривень.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

3. ПЕРЕГЛЯД ВХІДНИХ ЗАЛИШКІВ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (Продовження)

Вплив внесення ретроспективних коригувань до звіту про фінансові результати за рік, що закінчився 31 грудня 2014 року був представлений таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Примітки	2014 рік, відображено раніше	Вплив внесення коригувань і зміни класифікації	2014 рік, скориговано
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ				
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3.1	(85 521 259)	138 116	(85 383 143)
Інші операційні витрати	3.3	(52 187 564)	(24 532)	(52 212 096)
Втрати від участі в капіталі	3.2	(1 523 473)	(5 022 917)	(6 546 390)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Дооцінка (уцінка) необоротних активів		-	194 427	194 427
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств		194 427	(194 427)	-

3.3. Інші коригування

Існували також інші індивідуально несуттєві коригування, що включені до впливу коригувань та рекласифікацій описаних вище.

Вплив змін на звіт про фінансовий стан було наведено в проміжній скороченій звітності за дев'ять місяців 2015 року.

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ

Правління є основним органом, який приймає операційні рішення Компанії. Керівництво визначило операційні сегменти, які Компанія використовує для розкриття інформації, на основі звітів, які розглядаються Правлінням і Міністерством енергетики та вугільної промисловості для оцінки фінансових показників діяльності. Керівництво здійснює оцінку показників діяльності операційних сегментів на основі розміру чистого прибутку або збитку до оподаткування. Звітні сегменти, визначені керівництвом згідно із видами діяльності, є такими:

- *Транзит природного газу.* Магістральні газопроводи в Україні експлуатує ПАТ „Укртрансгаз”, що є 100% дочірнім підприємством Компанії. Компанія здійснює транзит природного газу територією України з Російської Федерації за контрактом з ВАТ „Газпром”, а також послуги транспортування природного газу магістральними та розподільними газопроводами певним категоріям споживачів.
- *Оптова торгівля природним газом.* Як зазначено у Примітці 2 вище, виробники природного газу в Україні, які на 50% і більше знаходяться у власності держави, продають весь видобутий газ населенню через Компанію. Також Компанія імпортує значні обсяги природного газу для реалізації різним категоріям споживачів. До даного сегменту віднесені операції по реалізації природного газу на території України.
- *Інше.* Доходи від цього сегменту включають доходи від продажу матеріалів та послуг допоміжними службами Компанії, головним чином, супутніх послуг. Також сегмент включає результати спільної діяльності за концесійною угодою на розвідку і розробку вуглеводнів із Арабською Республікою Єгипет та Єгипетською генеральною нафтовою корпорацією.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація за звітними сегментами Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, представлена таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Транзит природного газу	Оптова торгівля природним газом	Інше	Всього
Дохід від реалізації зовнішнім споживачам	45 470 648	66 866 301	424 722	112 761 671
Реалізація іншим сегментам	-	-	-	-
Всього доходів	45 470 648	66 866 301	424 722	112 761 671
Прибуток/(збиток) від операційної діяльності	21 177 735	(16 925 929)	523 007	4 774 813
Результат від неопераційної діяльності	153 269	(25 343 981)	87 368	(25 103 344)
Результат сегменту	21 331 004	(42 269 910)	610 375	(20 328 531)
Нарахування резерву на знецінення іншої дебіторської заборгованості, не включене до результатів сегменту (Примітка 17 та 19)				(176 441)
Втрати від участі в капіталі				(4 802 603)
Нерозподілені доходи, нетто				211 490
Збиток до оподаткування				(25 096 085)
Суттєві статті негрошового характеру, включені до результатів сегменту:				
Амортизація основних засобів і нематеріальних активів (Примітка 18)	(15 883)	(23 356)	(1 662)	(40 901)
Нарахування резерву на знецінення торгової та іншої дебіторської заборгованості і передплат виданих та інших оборотних активів (Примітка 17 та 19)	-	(755 747)	-	(755 747)
Коригування запасів до чистої вартості реалізації (Примітка 8)	-	(4 537 798)	-	(4 537 798)
Резерв на знецінення запасів (Примітка 19)	-	(2 778 902)	-	(2 778 902)
Активи сегменту:	6 635 147	76 977 755	6 011 277	89 624 179
Довгострокові фінансові інвестиції				357 186 038
Гроші та їх еквіваленти				7 145 542
Нерозподілені активи				2 998 673
Всього активів				456 954 432

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ“**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація за звітними сегментами Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2014 року, представлена таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Транзит природного газу	Оптова торгівля природним газом	Інше	Всього
Дохід від реалізації зовнішнім споживачам	21 022 310	53 065 206	324 569	74 412 085
Реалізація іншим сегментам	-	-	-	-
Всього доходів	21 022 310	53 065 206	324 569	74 412 085
Прибуток/(збиток) від операційної діяльності	8 682 706	(56 164 619)	(1 320 616)	(48 802 529)
Результат від неопераційної діяльності	387 585	(20 614 269)	316 702	(19 909 982)
Результат сегменту	9 070 291	(76 778 888)	(1 003 914)	(68 712 511)
Нарахування резерву на знецінення торгової та іншої дебіторської заборгованості і передплат виданих та інших оборотних активів, не включене до результатів сегменту (Примітка 17 та 19)				(12 418 651)
Втрати від участі в капіталі				(6 546 390)
Нерозподілені витрати, нетто				(2 230 807)
Збиток до оподаткування				(89 908 359)
Суттєві статті негрошового характеру, включені до результатів сегменту:				
Амортизація основних засобів і нематеріальних активів (Примітка 18)	(9 854)	(24 872)	-	(34 726)
Нарахування резерву на знецінення торгової та іншої дебіторської заборгованості і передплат виданих та інших оборотних активів (Примітка 17 та 19)	-	(6 099 795)	(1 113 883)	(7 213 678)
Коригування запасів до чистої вартості реалізації (Примітка 8)	-	(8 591 895)	-	(8 591 895)
Резерв на знецінення запасів, що знаходяться на території Автономної Республіки Крим (Примітки 19)	-	(1 903 484)	-	(1 903 484)
Активи сегменту:	1 977 008	60 966 122	4 826 264	67 769 394
Довгострокові фінансові інвестиції				363 855 859
Гроші та їх еквіваленти				2 290 364
Нерозподілені активи				2 904 247
Всього активів				436 819 864

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація про концентрацію зовнішніх клієнтів, доходи від реалізації яким перевищують 10% від суми загальних доходів від реалізації

Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років, єдиним зовнішнім клієнтом, доходи від якого перевищують 10% від загальної суми доходів, був Газпром. Сума доходів, що відноситься до сегменту транзиту природного газу за ці періоди становила 40 340 594 тисячі гривень та 17 113 782 тисячі гривень, відповідно.

Інформація про дохід від реалізації, валовий (збиток)/прибуток та дебіторську заборгованість сегменту оптової торгівлі природним газом за основними групами клієнтів представлена таким чином:

31 грудня 2015 року

<i>У тисячах гривень</i>	<u>Дохід від реалізації</u>	<u>Валовий (збиток)/прибуток</u>	<u>Дебіторська заборгованість, первісна вартість</u>	<u>Дебіторська заборгованість, резерв на знецінення</u>	<u>Дебіторська заборгованість, балансова вартість</u>
Підприємства, що виробляють тепло для населення	7 368 905	(23 225 815)	6 894 547	(3 395 749)	3 498 798
Підприємства, що виробляють тепло для інших споживачів	7 648 819	2 160 043	13 180 404	(11 352 119)	1 828 285
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу населенню	19 824 949	5 803 937	3 106 928	(169 320)	2 937 608
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу іншим споживачам	2 230 161	631 283	258 902	(114 816)	144 086
Промислові та інші споживачі	29 793 467	7 418 006	28 613 378	(9 952 487)	18 660 891
Всього	<u>66 866 301</u>	<u>(7 212 546)</u>	<u>52 054 159</u>	<u>(24 984 491)</u>	<u>27 069 668</u>

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

31 грудня 2014 року

<i>У тисячах гривень</i>	Дохід від реалізації	Валовий (збиток)/ прибуток	Дебіторська заборгованість, первісна вартість	Дебіторська заборгованість, резерв на знецінення	Дебіторська заборгованість, балансова вартість
Підприємства, що виробляють тепло для населення	5 341 718	(19 266 758)	5 386 070	(1 831 876)	3 554 194
Підприємства, що виробляють тепло для інших споживачів	5 653 600	875 375	13 218 340	(8 501 675)	4 716 665
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу населенню	7 123 910	(8 724 259)	2 418 127	(578 387)	1 839 740
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу іншим споживачам	2 413 329	329 057	1 621 541	(11 020)	1 610 521
Промислові та інші споживачі	<u>32 532 649</u>	<u>8 236 108</u>	<u>29 306 607</u>	<u>(13 887 127)</u>	<u>15 419 480</u>
Всього	<u>53 065 206</u>	<u>(18 550 477)</u>	<u>51 950 685</u>	<u>(24 810 085)</u>	<u>27 140 600</u>

5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Сторони зазвичай вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має здатність контролювати іншу сторону, знаходиться під спільним контролем або може здійснювати істотний вплив або спільний контроль над іншою стороною під час прийняття фінансових та операційних рішень. Під час розгляду взаємовідносин із кожною можливою пов'язаною стороною необхідно приділяти увагу сутності відносин, а не тільки їх юридичній формі.

Як зазначено у Примітці 1, Компанія знаходиться під безпосереднім контролем Уряду України і, відповідно, усі підприємства, що контролюються державою або знаходяться під значним впливом держави, вважаються пов'язаними сторонами, що перебувають під спільним з Компанією контролем.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ (Продовження)

Інформація про істотні обсяги та залишки за операціями із пов'язаними сторонами станом на і за роки, які закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років, представлена у таблиці нижче.

Дохід від реалізації, торгова дебіторська заборгованість, аванси видані та інші оборотні активи

	2015		2014	
	Підприємства, що контролюються державою або знаходяться під значним впливом держави	Асоційовані та дочірні підприємства	Підприємства, що контролюються державою або знаходяться під значним впливом держави	Асоційовані та дочірні підприємства
<i>У тисячах гривень</i>				
Дохід від реалізації	10 466 193	29 511 749	1 809 943	18 786 778
Інші операційні доходи	344 352	43 348	12 781	70 907
Чистий рух резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості і передплат зроблених та інших оборотних активів та прями списання	-	2 565 218	-	-
Інші фінансові доходи	161 543	42 067	-	40 678
	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
Торгова дебіторська заборгованість – первісна вартість	5 107 533	29 141 733	2 568 008	32 337 200
Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи	-	28 821	-	72 450
Дебіторська заборгованість за виданими авансами – первісна вартість	126	13 598	10 776	316 235
Інша поточна дебіторська заборгованість та інші оборотні активи – первісна вартість	455 578	12 595 401	16 169	12 064 329
Резерв на знецінення торгової дебіторської заборгованості та авансів виданих та інших оборотних активів	(3 188 637)	(24 812 090)	(1 968 926)	(27 291 705)
Гроші та їх еквіваленти	7 061 444	-	2 075 000	-

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ’ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ (Продовження)

Закупівлі, торгова та інша кредиторська заборгованість і позики

	2015		2014	
	Підприємства, що контролюються державою або знаходяться під значним впливом держави	Асоційовані та дочірні підприємства	Підприємства, що контролюються державою або знаходяться під значним впливом держави	Асоційовані та дочірні підприємства
<i>У тисячах гривень</i>				
Придбання природного газу	-	16 361 892	-	4 831 769
Придбання послуг із транспортування газу	129	21 098 024	-	11 861 113
Адміністративні витрати	26 599	18 075	3 268	39 460
Інші операційні витрати	61 303	184 194	-	989 840
Чистий рух резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості і передплат зроблених та інших оборотних активів та прями списання	640 385	-	487 960	12 549 544
Фінансові витрати	5 537 438	-	3 201 893	449
	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
Торгова кредиторська заборгованість	377 533	19 445 999	374 607	15 385 500
Позики	33 824 884	-	29 588 100	-
Аванси отримані та інші короткострокові зобов’язання	469 372	3 092 428	827 709	80 374

Інші операції з Урядом України. Як вказано у Примітці 12, Компанія отримує облігації внутрішньої державної позики в обмін на випуск нових акцій.

Застави. Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років позики від пов’язаних сторін (державних банків) були забезпечені запасами та надходженнями від майбутніх продажів.

Компенсація провідному управлінському персоналу. Протягом 2015 року середня кількість провідного управлінського персоналу складала 4 члени Правління та 4 директори напрямків (2014: 8 членів Правління). У 2015 році компенсація провідному управлінському персоналу, що включена до складу адміністративних витрат, включала заробітну плату і додаткові поточні премії і становила 6 661 тисячу гривень (2014: 6 398 тисяч гривень). Станом на 31 грудня 2015 року управлінський персонал складався з 4 членів Правління та 4 директорів напрямків (31 грудня 2014 року: 5 членів Правління).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

6. ДОВГОСТРОКОВІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Довгострокові фінансові інвестиції компанії були представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року (скориговано, Примітка 3)
Інвестиції у дочірні підприємства	356 523 406	354 114 427
Інвестиції у асоційовані підприємства	559 375	9 638 162
Інші інвестиції	103 257	103 270
Всього	357 186 038	363 855 859

Інвестиції у дочірні компанії були представлені таким чином:

Назва об'єкта інвестування/ Основна діяльність	Країна реєстрації та діяльності	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
		Доля володіння, %	Балансова вартість	Доля володіння, %	Балансова вартість
Виробництво газу, нафти та продуктів їх переробки					
Укргазвидобування, ПАТ	Україна	100,0% 50,0%+1	41 125 010	100,0%	41 616 386
Укрнафта, ПАТ	Україна	акція	5 862 906	-	-
Чорноморнафтогаз, ПАТ	Україна	100,0%	-	100,0%	-
Закордоннафтогаз, ДП	Україна	100,0%	314 213	100,0%	345 839
Транспортування нафти та газу					
Укртрансгаз, ПАТ	Україна	100,0%	286 003 372	100,0%	289 476 640
Укртранснафта, ПАТ	Україна	100,0%	20 984 727	100,0%	20 498 597
Укрспецтрансгаз, ПАТ	Україна	100,0%	215 257	100,0%	165 597
Оптова та роздрібна торгівля нафти, газу та продуктів їх переробки					
Укравтогаз, ДП	Україна	100,0%	1 339 710	100,0%	1 368 285
Інші інвестиції у дочірні підприємства	Різні	49,0%- 100,0%	678 211	49,0%- 100,0%	643 083
Всього			356 523 406		354 114 427

У березні 2015 року, відповідно до змін у Законі України „Про акціонерні товариства”, кворум загальних зборів акціонерів був знижений до 50%+1 акція. Керівництво Компанії вважає, що разом з цими змінами, а також із переобранням наглядової ради ПАТ „Укрнафта” у липні 2015 року, контроль над ПАТ „Укрнафта” було відновлено з 22 липня 2015 року. Внаслідок цього, інвестицію Компанії у ПАТ „Укрнафта” було перенесено до складу дочірніх підприємств станом на 31 грудня 2015 року.

У 2014 році внаслідок окупації Автономної Республіки Крим Російською Федерацією Компанія втратила контроль над активами свого дочірнього підприємства ПАТ „Чорноморнафтогаз” і відобразила відповідне знецінення інвестиції (Примітка 2).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

6. ДОВГОСТРОКОВІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ (Продовження)

Інвестиції у асоційовані компанії були представлені таким чином:

Назва об'єкта інвестування/ Основна діяльність	Країна реєстрації та діяльності	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
		Доля володіння, %	Балансова вартість	Доля володіння, %	Балансова вартість
Виробництво газу, нафти та продуктів їх переробки					
Укрнафта, ПАТ	Україна	-	-	50,0%+1 акція	9 104 489
Укртатнафта, ПАТ	Україна	43,05%	103 946	43,05%	294 722
Інші					
Газтранзит, ПрАТ	Україна	40,22%	455 429	40,22%	238 951
Всього			559 375		9 638 162

7. ДОВГОСТРОКОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ТА ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Заборгованість за угодою про розподіл продукції	3 959 567	2 175 678
Передплата з податку на прибуток	1 317 274	-
Реструктуризована дебіторська заборгованість споживачів газу	286 142	489 246
Інші необоротні активи	1 117 692	606 792
Всього	6 680 675	3 271 716

Дебіторська заборгованість за угодою про розподіл продукції. Компанія уклала концесійну угоду на розвідку і розробку вуглеводнів із Арабською Республікою Єгипет та Єгипетською генеральною нафтовою корпорацією („ЄГНК”) 13 грудня 2006 року. За умовами цієї концесійної угоди Компанія має право відшкодувати усі витрати на розвідку та розробку, понесені у зв'язку із цією концесійною угодою рівними частинами протягом п'яти років, починаючи від дати першого постачання нафти або газу (Примітка 27).

До складу інших необоротних активів станом на 31 грудня 2015 та 2014 років було включено витрати на дослідження та розробку, у сумах 906 417 тисяч гривень та 525 487 тисяч гривень відповідно, що були понесені Компанією у зв'язку з концесійною угодою на розвідку та розробку нафти, але ще не надані до відшкодування відповідно до умов угоди.

Реструктуризована дебіторська заборгованість споживачів газу. У травні 2011 року було прийнято Закон України № 3319-VI „Про деякі питання заборгованості за спожитий природний газ та електричну енергію”. Згідно з цим законом дебіторська заборгованість підприємств, які постачають природний газ за регульованим тарифом, яка виникла до 2010 року, була реструктуризована на період від 1 до 20 років та оцінена за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, яка на дату реструктуризації коливалася від 15% до 24%.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

8. ЗАПАСИ

Запаси Компанії представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року (скориговано, Примітка 3)
Природний газ	48 093 988	22 323 142
Сировина і матеріали	2 851	1 293
Інші запаси	66 853	74 397
Всього	48 163 692	22 398 832

Керівництво проводить оцінку необхідності списання запасів до їхньої чистої вартості реалізації, беручи до уваги вікову структуру запасів та ознаки їх економічного, технічного та фізичного зносу. У 2015 році коригування запасів природного газу до його чистої вартості реалізації становило 4 537 798 тисяч гривень (2014: 8 591 895 тисяч гривень) та було включено до собівартості реалізації; коригування у результаті списання становило 2 778 902 тисяч гривень і було включено до складу інших операційних витрат (2014: 3 274 705 тисяч гривень), що включає створення резерву на знецінення запасів у тимчасово окупованих територіях України та запасів, що знаходяться на території Автономної Республіки Крим (Примітка 2 та 19).

Станом на 31 грудня 2015 року запаси балансовою вартістю 38 709 097 тисяч гривень (31 грудня 2014 року: 15 804 655 тисяч гривень) були передані як застава для забезпечення позик (Примітка 13).

9. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ПРОДУКЦІЮ, ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Торгова дебіторська заборгованість	59 615 154	54 934 736
За вирахуванням: резерву на знецінення	(25 615 914)	(24 810 085)
Всього	33 999 240	30 124 651

Із загальної балансової вартості торгової дебіторської заборгованості станом на 31 грудня 2015 року дебіторська заборгованість за природний газ становила 27 069 668 тисяч гривень (31 грудня 2014 року: 27 140 600 тисяч гривень) (Примітка 4).

Інформація про рух резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості представлена таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
Залишок станом на 1 січня	24 810 085	20 112 113
Резерв на знецінення, створений протягом року	4 864 862	6 172 935
Сторнування резерву	(4 059 033)	(72 772)
Суми, списані протягом року як безнадійні	-	(1 402 191)
Залишок станом на 31 грудня	25 615 914	24 810 085

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

**9. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ПРОДУКЦІЮ, ТОВАРИ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ
(Продовження)**

Аналіз кредитної якості торгової дебіторської заборгованості представлений таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
<i>Не прострочена і не знецінена</i>	16 204 862	11 021 390
<i>Прострочена, але не знецінена:</i>		
Прострочена до 30 днів	4 729 050	2 366 772
Прострочена від 31 до 90 днів	3 163 971	2 895 121
Прострочена від 91 до 180 днів	3 311 582	1 835 889
Прострочена від 181 до 365 днів	6 262 886	7 955 357
Прострочена понад 365 днів	326 889	4 050 122
<i>Прострочена та індивідуально знецінена (валова сума):</i>		
Прострочена до 30 днів	79 831	264 816
Прострочена від 31 до 90 днів	19 658	34 249
Прострочена від 91 до 180 днів	700	64 522
Прострочена від 181 до 365 днів	2 661 771	1 154 795
Прострочена понад 365 днів	22 853 954	23 291 703
За вирахуванням: резерву на знецінення	(25 615 914)	(24 810 085)
Всього	33 999 240	30 124 651

**10. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ВИДАНИМИ АВАНСАМИ, РОЗРАХУНКАМИ
З БЮДЖЕТОМ ТА ІНША ПОТОЧНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ**

Дебіторська заборгованість за виданими авансами, розрахунками з бюджетом та інша поточна дебіторська заборгованість Компанії були представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Поворотна фінансова допомога дочірнім підприємствам	12 079 067	12 080 329
Дебіторська заборгованість за угодами переуступки прав вимоги за договорами реалізації природного газу	1 705 960	1 384 263
Розрахунки за короткостроковими векселями отриманими	1 434 085	1 381 085
Передплати постачальникам за товари, роботи та послуги	3 086 327	13 159 185
Передплати за іншими податками	21 810	55
Передплати за платою за транзит	5 180	151 938
Передплати за податком на прибуток	601	1 193 093
Інше	1 944 065	1 617 725
За вирахуванням: резерву на знецінення	(18 222 454)	(17 857 262)
Всього	2 054 641	13 110 411

В результаті втрати контролю над активами ПАТ „Чорноморнафтогаз”, станом на 31 грудня 2015 та 2014 років Компанією було створено резерв знецінення в сумі 12 022 196 тисяч гривень під поворотну фінансову допомогу, видану ПАТ „Чорноморнафтогаз” (Примітка 2).

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

**10. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ВИДАНИМИ АВАНСАМИ, РОЗРАХУНКАМИ
З БЮДЖЕТОМ ТА ІНША ПОТОЧНА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ
(Продовження)**

Інформація про рух резерву на знецінення передплат виданих та інших оборотних активів була представлена таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
Залишок станом на 1 січня	17 857 262	4 325 096
Резерв на знецінення, створений протягом року	176 388	13 549 703
Переведення з резерву знецінення грошових коштів	335 850	-
Сторнування резерву	(50 029)	(17 537)
Суми, списані протягом року як безнадійні	(97 017)	-
Залишок станом на 31 грудня	18 222 454	17 857 262

11. ПОТОЧНІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ Й ГРОШІ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Гроші та їх еквіваленти представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Грошові кошти на рахунках у банках	7 145 542	2 626 214
Резерв знецінення грошових коштів	-	(335 850)
Всього	7 145 542	2 290 364

Резерв знецінення грошових коштів. Станом на 31 грудня 2014 року Компанія нарахувала резерв на знецінення грошових коштів на рахунках у банках, в які згідно рішення Правління Національного банку України було введено тимчасову адміністрацію.

Поточні фінансові інвестиції. Поточні фінансові інвестиції включають грошові кошти з обмеженим використанням та станом на 31 грудня 2015 року становлять 600 017 тисяч гривень (31 грудня 2014 року: 394 214 тисячі гривень).

12. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років зареєстрований, випущений і повністю сплачений акціонерний капітал Компанії становив 160 450 481 тисячу гривень та 55 840 905 тисяч гривень, відповідно, і складався із 160 450 481 та 55 840 905 простих акцій, відповідно, номінальною вартістю 1 000 гривень за акцію.

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років додатковий капітал Компанії був скоригований для відображення впливу гіперінфляції у відповідності до вимог МСБО 29 „Фінансова звітність в умовах гіперінфляції” на суму 4 156 259 тисяч гривень.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

12. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ (Продовження)

Внески до незареєстрованого статутного капіталу

У 2015 та 2014 роках згідно з постановами Кабінету Міністрів України, прийнятими протягом 2014-2015 років, Уряд випустив облігації внутрішньої державної позики на загальну суму 29 700 000 тисяч гривень та 96 609 576 тисяч гривень, відповідно, в обмін на емісію нових акцій Компанії. Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років випущені акції на суму 29 700 000 тисяч гривень та 104 609 576 тисяч гривень, відповідно, не були зареєстровані та були відображені у складі внесків до незареєстрованого статутного капіталу.

Частка прибутку до сплати у державний бюджет

У відповідності до Бюджетного кодексу України та Закону України „Про управління об’єктами державної власності” Компанія та її дочірні підприємства як державні підприємства, повинні перераховувати до державного бюджету дивіденди у розмірі базових нормативів відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів, але не менше 30 відсотків своїх встановлених законом чистих прибутків, розрахованих згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності. Станом на дату затвердження цієї окремої фінансової звітності до випуску базовий норматив відрахування частки прибутку за результатами 2015 року був встановлений на рівні 30% (2014: 50%).

Протягом року, який закінчився 31 грудня 2015 року, дочірні підприємства Компанії сплатили частку прибутку до державного бюджету в сумі 1 972 161 тисяча гривень.

Розподіл прибутку

Прибуток кожного звітного періоду, що доступний для розподілу акціонерам, визначається на основі даних фінансової звітності, підготовленої за Міжнародними стандартами фінансової звітності. Відповідно до українського законодавства, розмір дивідендів обмежується розміром чистого прибутку звітного періоду або розміром інших резервів, що підлягають розподілу, але не перевищуючи розміру нерозподіленого прибутку, розрахованого за даними фінансової звітності, підготовленої за Міжнародними стандартами фінансової звітності.

13. ПОЗИКИ

Позики Компанії були представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
<i>Довгострокові</i>		
Банківські позики	34 824 720	21 388 307
Зобов’язання за облігаціями	-	4 800 000
<i>Всього довгострокова частина</i>	34 824 720	26 188 307
<i>Короткострокові</i>		
Банківські позики	14 823 785	15 509 782
Поточна заборгованість за довгостроковими позиками та облігаціями	16 779 131	14 917 317
Нараховані відсотки	685 336	500 710
<i>Всього короткострокова частина</i>	32 288 252	30 927 809
Всього	67 112 972	57 116 116

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

13. ПОЗИКИ (Продовження)

У червні 2015 року Компанія уклала додаткові угоди з одним із банків, що передбачали підвищення відсоткових ставок а також зміну графіків погашення заборгованостей із перенесенням остаточних термінів їх погашення до червня 2020 року. Компанія проаналізувала вплив зазначених змін на фінансові зобов'язання та дійшла висновку, що вони не є значними змінами умов фінансових зобов'язань.

Ефективні відсоткові ставки і валюта позик представлені таким чином:

	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
	Балансова вартість	% річних	Балансова вартість	% річних
<i>У тисячах гривень</i>				
Долари США	45 177 060	9,3	33 810 182	9,0
Гривні	21 931 629	24,7	23 231 636	14,3
Євро	4 283	7,0	74 298	11,5
Всього	67 112 972		57 116 116	

Застави

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років всі залишки за позиками Компанії були забезпечені наступними активами:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Надходження від майбутніх продажів	111 883 684	95 287 203
Запаси (Примітка 8)	38 709 097	15 804 655

Гарантії. Станом на 31 грудня 2015 року зобов'язання за позиками та облігаціями Компанії в сумі 19 979 223 тисячі гривень були гарантовані державою (31 грудня 2014 року: 11 051 063 тисячі гривень).

14. ДОВГОСТРОКОВІ ТА ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інформація про довгострокові забезпечення представлена таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Забезпечення під судові позови	Забезпечення за виплатами працівникам	Інші забезпечення	Всього
Залишок станом на 1 січня 2014 року	160 918	98 579	86 794	346 291
<i>Довгострокова частина</i>	106 566	98 579	-	205 145
<i>Короткострокова частина</i>	54 352	-	86 794	141 146
Нараховано за рік	278 118	2 558	22 324	303 000
Амортизація дисконту (Примітка 21)	-	14 360	-	14 360
Використано або сплачено протягом року	-	(5 696)	(78 973)	(84 669)
Зміни в оцінках	-	(30 188)	-	(30 188)
Залишок станом на 31 грудня 2014 року	439 036	79 613	30 145	548 794

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

14. ДОВГОСТРОКОВІ ТА ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (Продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	Забезпечення під судові позови	Забезпечення за виплатами працівникам	Інші забезпечення	Всього
<i>Довгострокова частина</i>	331 810	79 613	-	411 423
<i>Короткострокова частина</i>	107 226	-	30 145	137 371
Нараховано за рік	236 139	2 743	24 024	262 906
Амортизація дисконту (Примітка 21)	-	11 459	-	11 459
Використано або сплачено протягом року	(148 361)	(951)	(37 306)	(186 618)
Зміни в оцінках	-	(10 238)	-	(10 238)
Залишок станом на 31 грудня 2015 року	526 814	82 626	16 863	626 303
<i>Довгострокова частина</i>	526 814	82 626	-	609 440
<i>Короткострокова частина</i>	-	-	16 863	16 863

Резерви на судові позови

Компанія бере участь у низці судових розглядів як позивач або відповідач. Резерв на судові позови являє собою оцінку керівництвом вірогідного відтоку ресурсів Компанії, який виникає у разі негативного (несприятливого) рішення суду та арбітражних процедур.

Забезпечення за виплатами працівникам

Компанія має певні зобов'язання перед своїми працівниками, визначені умовами колективного договору. Ці виплати включають разові виплати на момент виходу працівників на пенсію та програми із виплат після виходу на пенсію. Ці плани із виплат працівникам не мають фінансового фонду та відповідних активів.

15. ПОТОЧНА КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА ОДЕРЖАНИМИ АВАНСАМИ ТА ІНШІ ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами та інші поточні зобов'язання Компанії представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Розрахунки з дочірніми підприємствами по внесках в статутний фонд	2 949 959	3 170 443
Аванси за природний газ	1 208 043	715 506
Кредиторська заборгованість по рішенням суду	466 499	336 650
Аванси отримані на проведення геофізичних досліджень	262 101	709 249
Аванси за транзит природного газу	-	2 306 068
Інші одержані аванси та поточні зобов'язання	553 075	727 313
Всього	5 439 677	7 965 229

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

16. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ)

Собівартість реалізації за роки, що закінчилися 31 грудня, представлена таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014 (скориговано, Примітка 3)
Собівартість реалізованого природного газу	74 078 847	71 615 683
Витрати на транспортування природного газу	21 217 375	11 553 224
Рентна плата за транзит природного газу	3 545 695	1 154 325
Інше	1 385 594	1 059 911
Всього	100 227 511	85 383 143

17. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ

До складу інших операційних доходів за 2015 рік включено 328 940 тисяч гривень доходів від передачі геологорозвідувальних робіт до Державного інформаційного геологічного фонду, які було документально оформлено у звітному періоді. Компанія понесла витрати на геологорозвідувальні роботи протягом 2013-2014 років у сумі 528 575 тисяч гривень.

До складу інших операційних доходів за 2015 рік включено 4 109 062 тисячі гривень доходів від сторнування резерву знецінення заборгованості (Примітки 9 та 10).

18. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
Витрати на персонал та відповідні соціальні нарахування	431 959	286 729
Витрати на юридичні послуги та судові збори	239 857	69 975
Амортизація	40 901	34 726
Інше	173 129	110 616
Всього	885 846	502 046

19. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

Інші операційні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014 (скориговано, Примітка 3)
Нарахування резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості і передплат зроблених та інших оборотних активів та прями списання	5 041 250	19 632 329
Чисті втрати від операційної курсової різниці	2 395 513	25 717 256
Збитки, понесені на окупованих територіях (Примітка 2)	2 145 563	1 710 073
Резерв на знецінення запасів (Примітка 8)	1 268 534	-
Штрафи і пені	787 421	151 138
Збільшення забезпечень під судові справи	236 139	278 118
Списання ПДВ до відшкодування	72 932	148 561

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

19. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ (Продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014 (скориговано, Примітка 3)
Витрати на дослідження, розробку та розвідку	47 424	46 567
Професійні послуги	5 283	56 350
Резерв на знецінення запасів, що знаходяться на території Автономної Республіки Крим (Примітка 8)	-	1 903 484
Знецінення інвестицій у дочірні компанії та інших довгострокових фінансових інвестицій	-	1 559 516
Збір до Пенсійного фонду України на купівлю іноземної валюти	-	571 938
Резерв на знецінення залишків грошових коштів	-	335 850
Інше	13 169	100 916
Всього	12 013 228	52 212 096

До складу збитків, понесених на окупованих територіях, включено собівартість несанкціоновано відібраного газу в зоні АТО у сумі 1 510 368 тисяч гривень (2014 рік: 1 371 221 тисяча гривень) та витрати зі списання ПДВ у сумі 635 195 тисяч гривень (2014 рік: 338 852 тисячі гривень).

Збитки, понесені на окупованих територіях, та резерв на знецінення запасів, що знаходяться на території Автономної Республіки Крим, були визнані Компанією внаслідок збройної агресії Російської Федерації, включаючи окупацію Криму та військове вторгнення й тимчасової окупацію Луганської і Донецької областей на початку 2014 року (Примітка 2).

20. ІНШІ ВИТРАТИ

У 2015 році до складу інших витрат включено чисті втрати від неопераційних курсових різниць у сумі 16 900 669 тисяч гривень (2014 рік: чисті втрати у сумі 12 208 179 тисяч гривень).

21. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
Відсотки по банківських позиках та єврооблігаціях	8 442 079	7 303 198
Збиток при первісному визнанні фінансових зобов'язань за амортизованою вартістю	26 008	97 528
Амортизація дисконту за зобов'язаннями за виплатами працівникам	11 459	14 360
Інші фінансові витрати	493	617 778
Всього	8 480 039	8 032 864

22. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Компоненти витрат з податку на прибуток за роки, які закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014
Поточний податок	-	45 784
Відстрочений податок	-	-
Витрати з податку на прибуток	-	45 784

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

22. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (Продовження)

Компанія сплачує податки в Україні. У 2015 та 2014 роках податок на прибуток підприємств в Україні стягувався із оподаткованого прибутку, за вирахуванням звільнених від оподаткування доходів та витрат, які не відносяться на валові витрати для цілей оподаткування, за ставкою у розмірі 18%.

Узгодження очікуваних та фактичних податкових нарахувань представлено таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2015	2014 (скориговано)
Збиток до оподаткування	(25 096 085)	(89 908 359)
Вигоди від податку на прибуток за номінальною ставкою у розмірі 18% (2014: 18%)	(4 517 295)	(16 183 505)
Податковий вплив статей, які не відносяться на валові витрати або не враховуються для цілей оподаткування:		
- Витрати, які не відносяться на валові	1 127 194	10 838 378
- Податковий вплив операцій з цінними паперами, які оподатковуються за ставками 18% (2014 рік)	-	45 784
- Зміна податкового законодавства	7 398 817	-
- Зміна у сумі невизнаного відстроченого податкового активу	(4 008 716)	5 345 127
Витрати з податку на прибуток	-	45 784

Станом на 31 грудня 2015 та 2014 років невизнані тимчасові різниці, які зменшують об'єкт оподаткування та невикористані податкові збитки представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Податкові збитки, перенесені на майбутні періоди	58 662 267	41 665 847
Запаси	9 809 381	15 197 606
Забезпечення	607 512	546 570
Основні засоби	-	1 654 323
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, за виданими авансами та інші оборотні активи	-	29 311 758
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами та інші поточні зобов'язання	-	2 306 068
Резерв знецінення грошових коштів	-	335 850
Інші необоротні активи	-	271 864
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-	24 824
Інше	635 195	670 288
	69 714 355	91 984 998

В 2015 році вступили в дію зміни до Податкового кодексу України (надалі – „Кодекс”) стосовно визначення об'єкту оподаткування з податку на прибуток підприємств. Відповідно до цих змін об'єкт оподаткування визначається виходячи з фінансового результату до оподаткування відповідно до концептуальної основи ведення бухгалтерського обліку, прийнятої на підприємстві (для Компанії – „МСФЗ”), скоригованого на визначений Кодексом перелік коригувань. Нова редакція Кодексу містить не повний перелік тимчасових різниць, які були наявні в Компанії до дати вступу в дію зазначених змін. В зв'язку з цим, певні тимчасові різниці були сторновані.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

22. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (Продовження)

Станом на 31 грудня 2015 року Компанія не визнає тимчасові різниці та відповідні відстрочені податкові зобов'язання по інвестиціях у дочірні та асоційовані компанії, оскільки керівництво вважає, що має можливість контролювати час сторнування таких різниць і не має наміру сторнувати їх у найближчому майбутньому. Станом на 31 грудня 2015 року тимчасової різниці по інвестиціях в дочірні та асоційовані компанії не виникало (31 грудня 2014 року: 331 464 079 тисяч гривень).

23. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ

Оподаткування. Для податкового середовища в Україні характерні складність податкового адміністрування, суперечливі тлумачення податковими органами податкового законодавства та нормативних актів, які, окрім іншого, можуть збільшити фінансовий тиск на платників податків. Непослідовність у застосуванні, тлумаченні і впровадженні податкового законодавства може призвести до судових розглядів, які, у кінцевому рахунку, можуть стати причиною нарахування додаткових податків, штрафів і пені, і ці суми можуть бути суттєвими. Змушений вирішувати поточні економічні та політичні проблеми, Уряд запровадив певні реформи у податковій системі України, прийнявши Закон України „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України”, який набув чинності із 1 січня 2015 року, за виключенням певних положень, які набувають чинності пізніше.

На думку керівництва, Компанія виконала усі вимоги чинного податкового законодавства і на разі здійснює оцінку можливого впливу від запроваджених змін. У ході звичайної господарської діяльності Компанія здійснює операції, тлумачення яких можуть бути різними у Компанії та податкових органів. В тих випадках, коли вірогідність відтоку фінансових ресурсів, що пов'язані з такими операціями, є високою та сума може бути достовірно визначена, Компанія нараховує резерв під такі зобов'язання. Коли керівництво Компанії оцінює вірогідність відтоку фінансових ресурсів як ймовірну, Компанія робить розкриття умовних зобов'язань.

Керівництво Компанії оцінює, що станом на 31 грудня 2015 року вплив потенційних операцій, тлумачення яких можуть бути різними у Компанії та податкових органів, суттєво не змінився у порівнянні з 31 грудня 2014 року. Станом на 31 грудня 2015 керівництво Компанії оцінює потенційний вплив таких операцій в загальній сумі 1 340 588 тисяч гривень (31 грудня 2014 року: 1 224 239 тисяч гривень).

Позови до Арбітражного трибуналу. У червні 2014 року Компанія звернулася до Арбітражного інституту Торгової палати Стокгольма із проханням винести арбітражне рішення стосовно визначення ціни за Контрактом купівлі-продажу природного газу між Компанією та Газпромом. Компанія заявляє, що імпорتنі ціни на природний газ, який поставлявся у період 2010-2015 років, є завищеними. Імпорتنі ціни на природний газ, як передбачено Контрактом купівлі-продажу природного газу, розраховуються із використанням формули. Згідно із заявою Компанії, формула передбачена Контрактом не відображує поточні ринкові ціни на газ, і імпорتنі ціни необхідно переглянути у бік зниження. Керівництво вважає, що станом на 31 грудня 2015 та 2014 років Компанія розраховувалась за всіма своїми зобов'язаннями за поставлений протягом 2010-2015 років природний газ, і вимагає компенсації за надмірно сплачені суми у розмірі понад 14 мільярдів доларів США.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

23. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ (Продовження)

У червні 2015 року Газпром подав письмове заперечення відповідача проти позову і зустрічний позов, а також у березні 2016 року зміни до заперечень і зустрічного позову вимагаючи платежів на суму 31,8 мільярдів доларів США (29,2 мільярдів доларів США згідно із попереднім позовом) та відсотків за прострочення платежів, сума яких буде визначена в момент винесення арбітражного рішення, за природний газ, при цьому основна сума вимог Газпрому стосується оплати за газ, поставки якого Газпром не здійснив, але за який Компанія начебто була зобов'язана заплатити відповідно до діючого контракту (так званий принцип „бери і плати” згідно з Контрактом купівлі-продажу природного газу). Керівництво не може передбачити остаточний результат за цими позовами і не визнає жодних резервів щодо цього питання.

У жовтні 2014 року Компанія також звернулася до Стокгольмського Арбітражного трибуналу із проханням винести арбітражне рішення стосовно зміни умов контракту на транзит природного газу між Компанією і Газпромом та перерахунку плати за транзит природного газу територією України. Згідно з контрактом, Газпром має транспортувати визначені обсяги природного газу із Російської Федерації через територію України („базовий обсяг транзиту”). Зменшення обсягів транзиту повинне було спричинити відшкодування завданих збитків Компанії. Також згідно з контрактом, у Компанії є право вимагати привести плату за транзит у відповідність до умов європейського ринку. Компанія скористалася цим правом, але Газпром відмовив їй у цьому. Компанія вимагає компенсації за недоотримані доходи від міжнародного транзиту газу у розмірі до 8,2 мільярдів доларів США. 16 жовтня 2015 року Газпром подав письмове заперечення відповідача та зустрічний позов, вимагаючи оплати обсягів балансуємого газу, що на думку Газпрому були використані Нафтогазом у липні-листопаді 2014 року, загальною сумою 5,9 мільйонів доларів США.

Судові позови. Час від часу та у процесі звичайної господарської діяльності до Компанії висувуються певні претензії. У випадку, якщо ризик відтоку фінансових ресурсів, пов'язаних із такими претензіями вважається вірогідним, у складі резерву на судові позови визнається відповідне зобов'язання. Якщо, за оцінками керівництва, ризик відтоку фінансових ресурсів, пов'язаних із такими претензіями, є ймовірним, або суму витрат неможливо достовірно оцінити, резерв не визнається, а відповідна сума розкривається у окремій фінансовій звітності. Керівництво вважає, що воно сформувало резерви стосовно усіх суттєвих збитків у цій окремій фінансовій звітності.

Між Компанією та деякими постачальниками існують позови щодо повернення та/або сплати вартості природного газу, спожитого у минулих роках. Керівництво оцінює зобов'язання за такими позовами станом на 31 грудня 2015 та 2014 років на рівні 4 122 927 тисяч гривень. Керівництво не може достовірно оцінити суму додаткових збитків за такими операціями, якщо такі можуть виникнути.

Можлива передача частки володіння Компанії у дочірніх підприємствах державі. У 1998 році, після створення Компанії, Уряд України зробив внесок до акціонерного капіталу Компанії у вигляді певних акцій акціонерних товариств.

Цими акціонерними товариствами були АТ „Магістральний трубопровід „Дружба” і АТ „Придніпровський магістральний трубопровід”, які були реорганізовані у 2001 році у АТ „Укранснафта”, АТ „Укрспецтрансгаз”, АТ „Чорноморнафтогаз”, АТ „Укрнафта”, та п'ятдесят чотири регіональні газорозподільчі підприємства.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

23. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ’ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ (Продовження)

Уряд України може передавати право володіння або контролю над усією або частиною володіння Компанії у цих акціонерних товариствах та/або інших державних підприємствах зі зберігання та транспортування нафти та газу іншим компаніям або державним агентствам, і ці дії можуть завдати суттєвого негативного впливу на операційну діяльність Компанії.

Державне майно, яке не підлягає приватизації. У 1998 році Компанія уклала угоду „Про використання державного майна, яке не підлягає приватизації” (надалі – „Угода”) із Фондом державного майна України і отримала нафтогазову транспортну систему у свій операційний контроль. Угода була підписана на один рік, і строк її дії подовжується автоматично на один рік, якщо її не буде розірвано шляхом направлення повідомлення з боку однієї зі сторін, і вона є обов’язковою для виконання правонаступниками кожної зі сторін. Історично дія Угоди подовжувалась автоматично, оскільки жодна зі сторін не ініціювала її розірвання. Оскільки державне майно, яке не підлягає приватизації, формує основну частину господарської діяльності Компанії, то майбутні операції та фінансові результати діяльності Компанії залежать від подовження дії Угоди. На думку керівництва, Компанія продовжуватиме свою діяльність із цим майном у найближчому майбутньому.

Згідно з вимогами Угоди від Компанії вимагається, окрім іншого, управляти магістральними та розподільчими нафто- та газопроводами, які знаходяться у власності держави Україна, підтримувати державне майно у належному робочому стані та передавати 50% частку прибутків, отриманих від використання цих активів, державі. Суму таких перерахунків можна зменшити на суму капітальних інвестицій у ці активи. В Угоді не передбачено механізму таких розрахунків і, історично, Компанією не здійснювалось жодних виплат державі стосовно використання таких активів. Компанія вважає, що якби механізм розрахунку державної частки у прибутках від використання цих активів був визначений державою, то капітальні інвестиції, здійснені Компанією, були б більшими, і жодних виплат на користь держави не потрібно було б робити. Відповідно, жодних зобов’язань стосовно таких виплат не було визнано у цій окремій фінансовій звітності.

24. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок), ризик концентрації, кредитний ризик та ризик ліквідності. Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

Основні категорії фінансових інструментів представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Примітка	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	9	33 999 240	30 124 651
Інша поточна дебіторська заборгованість	10	168 412	243 204
Поточні фінансові інвестиції	11	600 017	394 214
Гроші та їх еквіваленти	11	7 145 542	2 290 364
Довгострокові фінансові інвестиції	6	357 186 038	363 855 859
Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи	7	211 276	81 305
Всього фінансових активів		399 310 525	396 989 597

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

24. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	Примітка	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Позики	13	(67 112 972)	(57 116 116)
Інші довгострокові зобов'язання		(1 487)	(11 832)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги		(31 012 011)	(21 392 487)
Інші поточні зобов'язання	15	(3 503 034)	(3 897 756)
Всього фінансових зобов'язань		(101 629 504)	(82 418 191)

Ринковий ризик. Для Компанії характерний вплив ринкових ризиків. Ринкові ризики виникають із відкритих позицій в (а) іноземних валютах, (б) активах та зобов'язаннях, за якими нараховуються відсотки, та (в) інвестиціях у власний капітал, усі з яких зазнають впливу від загальних та специфічних ринкових змін.

Валютний ризик. Компанія здійснює свою операційну діяльність на території України і її залежність від валютного ризику визначається, головним чином, необхідністю придбання природного газу у іноземних постачальників, що денонується у доларах США та Євро. Компанія також отримує позики в іноземних валютах. Компанія не здійснює хеджування своїх валютних позицій.

Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів та зобов'язань у валюті таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року			31 грудня 2014 року		
	Долари США	Євро	Інші валюти	Долари США	Євро	Інші валюти
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	5 019 836	1 917 697	-	1 868 701	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	-	-	-	17
Поточні фінансові інвестиції	600 017	-	-	394 214	-	-
Гроші та їх еквіваленти	3 333 581	355 568	28 643	492 572	48 684	9 593
Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи	-	211 276	-	-	81 305	-
Позики	(45 177 060)	(4 283)	-	(33 810 182)	(74 298)	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(11 792 088)	(2 014 114)	(3 776)	(7 092 994)	(110 651)	(2 025)
Інші поточні зобов'язання	(483 838)	(46 265)	-	(362 816)	-	(96 065)
Чиста (коротка) довга валютна позиція	(48 499 552)	419 879	24 867	(38 510 505)	(54 960)	(88 480)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

24. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість фінансового результату та власного капіталу до оподаткування до достатньо можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишалися незмінними.

Ризик розраховувався лише для монетарних залишків, деномінованих у іноземних валютах, а не у функціональній валюті компаній Компанії. Оскільки, найбільш суттєвий вплив на діяльність Компанії має зміна курсів обміну долара США та Євро відносно української гривні, то ризик розраховувався лише для залишків, деномінованих у даних валютах.

	31 грудня 2015 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на власний капітал
<i>У тисячах гривень</i>		
Зміцнення долару США на 20%	(9 699 910)	(9 699 910)
Послаблення долару США на 10%	4 849 955	4 849 955
Зміцнення Євро на 20%	83 976	83 976
Послаблення Євро на 10%	(41 988)	(41 988)

	31 грудня 2014 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на власний капітал
<i>У тисячах гривень</i>		
Зміцнення долару США на 10%	(3 851 051)	(3 851 051)
Послаблення долару США на 10%	3 851 051	3 851 051
Зміцнення Євро на 10%	(5 496)	(5 496)
Послаблення Євро на 10%	5 496	5 496

Ризик зміни відсоткових ставок. Компанія зазвичай не має істотних активів, за якими нараховуються відсотки, та її доходи та рух грошових коштів від операційної діяльності, в основному, не залежать від змін ринкових відсоткових ставок. Ризик Компанії щодо зміни відсоткових ставок виникає від позик, отриманих за плаваючими відсотковими ставками. Позики за фіксованими ставками створюють для Компанії ризик зміни справедливої вартості відсоткових ставок.

Компанія залучає позики, в основному, за фіксованими ставками.

Діяльність із запозичень переглядається під час складання бюджету на 12 місяців. Довгострокова інвестиційна діяльність і пов'язане з нею фінансування розглядаються окремо, і для них необхідно отримати узгодження від уряду України.

Інформація про терміни погашення фінансових інструментів розкривається далі у даній примітці.

Ризик концентрації. Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2015 та 2014 років, єдиним зовнішнім клієнтом, доходи від якого перевищують 10% від загальної суми доходів, був АТ „Газпром”. Сума доходів, що відноситься до сегменту транзиту природного газу за ці періоди становила 40 340 594 тисячі гривень та 17 113 782 тисячі гривень відповідно.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

24. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

Кредитний ризик. Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Політика Компанії полягає у тому, що клієнти, які бажають здійснювати оплату на кредитних умовах, мають пройти перевірку на платоспроможність. Істотні непогашені залишки також переглядаються на постійній основі. Водночас, Компанія повинна дотримуватись державних нормативних вимог як надійний постачальник природного газу населенню та державним підприємствам незалежно від того, виконують вони свої зобов'язання чи ні.

Компанія формує резерв на знецінення, який є оцінкою понесених збитків стосовно торгової дебіторської заборгованості. Основними компонентами цього резерву є спеціальний компонент збитку, який стосується індивідуально суттєвих ризиків.

Компанія не утримує жодної застави для покриття своїх кредитних ризиків, пов'язаних із фінансовими активами.

Ризик ліквідності. Зважене управління ліквідністю передбачає наявність достатніх грошових коштів та достатність фінансування для виконання чинних зобов'язань по мірі їх настання. Метою Компанії є підтримання балансу між безперервним фінансуванням та гнучкістю у використанні кредитних умов, наданих постачальниками та банками. Передплати зазвичай використовуються для управління як ризиком ліквідності, так і кредитним ризиком. Компанія здійснює аналіз за строками оплати активів та термінами погашення своїх зобов'язань і планує наявність ліквідності у залежності від їх очікуваного погашення.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами. Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків. Аналіз фінансових зобов'язань за термінами погашення станом на 31 грудня 2015 року був представлений таким чином:

31 грудня 2015 року

<i>У тисячах гривень</i>	До 6 місяців	6-12 місяців	1-2 роки	2-5 років	Більше 5 років	Всього
Позики	21 876 860	16 454 175	17 509 179	27 881 150	-	83 721 364
Інші довгострокові зобов'язання	-	-	1 487	-	-	1 487
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	31 012 011	-	-	-	-	31 012 011
Інші поточні зобов'язання	3 503 034	-	-	-	-	3 503 034
Всього	56 391 905	16 454 175	17 510 666	27 881 150	-	118 237 896

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

24. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

31 грудня 2014 року

<i>У тисячах гривень</i>	До 6 місяців	6-12 місяців	1-2 роки	2-5 років	Більше 5 років	Всього
Позики	25 806 194	8 230 230	14 976 536	14 077 062	-	63 090 022
Інші довгострокові зобов'язання	-	-	11 832	-	-	11 832
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	21 392 487	-	-	-	-	21 392 487
Інші поточні зобов'язання	3 897 756	-	-	-	-	3 897 756
Всього	51 096 437	8 230 230	14 988 368	14 077 062	-	88 392 097

Коефіцієнт фінансового важелю. Так само як і інші підприємства галузі, Компанія здійснює моніторинг капіталу на основі коефіцієнта фінансового важелю. Цей коефіцієнт розраховується як відношення чистого боргу до капіталу. Чистий борг розраховується як сума позик (короткострокових і довгострокових, які відображено у звіті про фінансовий стан), за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів. Капітал розраховується як сума власного капіталу, як відображено у звіті про фінансовий стан, плюс чистий борг.

Коефіцієнт фінансового важелю на кінець звітної періоду був представлений таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2015 року	31 грудня 2014 року
Позики (Примітка 13) За вирахуванням: Грошових коштів та їх еквівалентів (Примітка 11)	67 112 972 (7 145 542)	57 116 116 (2 290 364)
Всього чистий борг	59 967 430	54 825 752
Всього власний капітал	347 103 747	343 007 684
Всього власний капітал та чистий борг	407 071 177	397 833 436
Коефіцієнт фінансового важелю	0.15	0.14

25. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ

МСФЗ визначають справедливу вартість як ціну, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Очікувана справедлива вартість визначалась Компанією із використанням доступної ринкової інформації, коли вона існує, а також відповідних методик оцінки. Однак, для визначення очікуваної справедливої вартості обов'язково необхідне використання професійних суджень для тлумачення ринкової інформації. Керівництво використало усю доступну ринкову інформацію для оцінки справедливої вартості. Оцінки, подані у цій окремій фінансовій звітності, не обов'язково вказують на суми, які Компанія могла б реалізувати у ринковому обміні від операції продажу своєї повної частки у конкретному інструменті або сплатити під час передачі зобов'язань.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

25. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ (Продовження)

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливу вартість є обов'язковим)

За виключенням викладеного у таблиці нижче, на думку керівництва, балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнана у фінансовій звітності, приблизно дорівнює їх справедливій вартості:

	31 грудня 2015 року		31 грудня 2014 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
<i>У тисячах гривень</i>				
Реструктуризована дебіторська заборгованість споживачів газу (Примітка 7)	286 142	283 997	489 246	401 151
Позики (Примітка 13)	67 112 972	66 507 843	57 116 116	55 280 068

У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості позик (зокрема, методики оцінки та використані вихідні дані):

Зобов'язання	Ієрархія справедливої вартості	Методики оцінки та основні вихідні дані
Реструктуризована дебіторська заборгованість споживачів газу	2	Дисконтовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі вихідних даних, які піддаються спостереженню, прямо або опосередковано. Для оцінки використовують одну або більше котируваних цін, які піддаються спостереженню, у звичайних операціях на ринках, які вважаються активними. Справедлива вартість реструктуризованої дебіторської заборгованості була визначена із застосуванням діапазону відсоткових ставок для депозитів, деномінованих у гривні, 14,2% річних.
Позики	2	Дисконтовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі вихідних даних, які піддаються спостереженню, прямо або опосередковано. Для оцінки використовують одну або більше котируваних цін, які піддаються спостереженню, у звичайних операціях на ринках, які вважаються активними. Справедлива вартість позик була визначена із застосуванням діапазону відсоткових ставок для позик, деномінованих у гривні, 18,4%-27,8% річних (31 грудня 2014 року: 17,0%-20,0% річних) та для позик, деномінованих у доларах США, 7,1%-12,0% річних (31 грудня 2014 року: 9,5%-12,0% річних).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

26. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Прийняття нових тарифів на транспортування природного газу. З 1 січня 2016 року вступила в дію Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – „НКРЕКП”) № 3158 „Про встановлення тарифів для ПАТ „Укртрансгаз” на послуги транспортування природного газу транскордонними газопроводами для точок входу і точок виходу”. Зазначеною постановою НКРЕКП встановлює тарифи на транспортування природного газу магістральними трубопроводами для точок входу і точок виходу, розташованих на державному кордоні України, та норми забезпечення витрат газу ПАТ „Укртрансгаз” на виробничо-технологічні витрати та нормативні втрати природного газу, які визначаються в натуральному виразі залежно від обсягів транспортування для точок виходу. НКРЕКП встановлено тарифи для всіх точок входу на однаковому рівні в розмірі 12,47 дол.США за 1000 куб.м без ПДВ та різні тарифи для точок виходу, мінімальний розмір – 16,74 дол.США за 1000 куб.м без ПДВ, максимальний – 32,80 дол.США за 1000 куб.м без ПДВ.

До приведення договірних відносин у відповідність до нормативних документів НКРЕКП, надання послуг з транзиту природного газу Компанією для АТ „Газпром” здійснюється на умовах діючих в 2015 році.

Погашення кредитів і подовження строків кредитування. У 2016 році Компанія отримала новий транш кредиту на суму 6 922 889 тисяч гривень, а також погасила кредит на суму 2 815 898 тисяч гривень.

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Заява про відповідність. Ця фінансова звітність – є окремою фінансовою звітністю Компанії, яка підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності („МСФЗ”) щодо підготовки та подання окремої фінансової звітності підприємств. Як наслідок, ця окрема фінансова звітність відрізняється від консолідованої фінансової звітності, яку також готує Компанія, та в якій фінансова звітність Компанії та її дочірніх підприємства подається як фінансова звітність єдиного суб'єкта господарювання шляхом об'єднання подібних статей активів, зобов'язань, доходів та витрат та грошових потоків Компанії з аналогічними статтями її дочірніх підприємств. У цій окремій фінансовій звітності інвестиції у дочірні підприємства обліковуються за методом участі у капіталі.

Основа підготовки окремої фінансової звітності. Ця окрема фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням основних засобів, які оцінюються за переоціненою вартістю, як пояснюється у положеннях облікової політики нижче.

Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги.

Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці із використанням іншої методики оцінки.

Ця політика послідовно застосовувалась до всіх поданих періодів, якщо не зазначено інше.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Функціональна валюта і валюта подання. Статті, включені до окремої фінансової звітності Компанії, оцінюються із використанням валюти основного економічного середовища, у якому здійснює свою операційну діяльність Компанія („функціональної валюти”). Ця окрема фінансова звітність подається у гривні, яка є функціональною валютою Компанії. Усі суми, відображені у фінансовій звітності, подаються у гривнях, округлених до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Операції, деноміновані у валюті, яка відрізняється від відповідної функціональної валюти, перераховуються у функціональну валюту із використанням курсу обміну валют, який переважав на дату відповідної операції. Прибутки та збитки від курсових різниць, які виникають у результаті врегулювання таких операцій та перерахунку монетарних активів та зобов'язань, деномінованих в іноземній валюті на кінець року, визнаються у звіті про фінансові результати. Перерахунок на кінець року не застосовується до немонетарних статей, включно з інвестиціями у власний капітал. Вплив змін курсів обміну валют на справедливую вартість акцій відображається як частина прибутку або збитку за справедливою вартістю.

Станом на 31 грудня курси обміну валют, використані для перерахунку залишків в іноземній валюті, були представлені таким чином:

У гривнях	2015	2014
1,00 долар США	24,00	15,77
1,00 Євро	26,22	19,23
10,00 російських рублів	3,29	3,03

Валютні обмеження в Україні включають обов'язкове отримання дебіторської заборгованості в іноземній валюті протягом 90 днів від операції продажу та обов'язкову конвертацію 75-100% надходжень в іноземній валюті у гривню. Гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України.

Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства. Інвестиції в дочірні та асоційовані підприємства включають в себе:

- дочірні компанії та компанії, частка власності в яких становить 50% і більше, та на які Компанія має значний вплив в управлінні господарською діяльністю;
- асоційованим називається підприємство, на яке Компанія має істотний вплив, а не контроль.

Компанія обліковує зазначені вище інвестиції за методом участі у капіталі з відображенням відповідної частки Компанії у чистому прибутку чи збитку дочірніх та асоційованих компаній у звіті про фінансові результати, а також відповідної частки Компанії у іншому сукупному доході таких підприємств у звіті про сукупний дохід. Компанія достроково застосувала зміни до МСБО 27 „Окрема фінансова звітність” (Примітка 29).

Частка у спільних операціях. Спільною операцією називається угода про спільну діяльність, за якою сторони, які володіють спільним контролем у такій спільній діяльності, мають права на активи, а також на зобов'язання, які стосуються відповідної угоди. Спільний контроль являє собою узгоджений на основі договору розподіл контролю над спільною діяльністю, який існує лише тоді, коли рішення стосовно значущої діяльності вимагають одноголосної згоди сторін, які спільно володіють контролем.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Коли Компанія провадить свою діяльність у рамках спільних операцій, Компанія як спільний оператор визнає стосовно своєї частки у спільній операції:

- свої активи, включно із часткою у будь-яких спільно утримуваних активах;
- свої зобов'язання, включно із часткою у будь-яких спільно понесених зобов'язаннях;
- свої доходи від реалізації своєї частки продукції, яка виникає у результаті спільної операції;
- свою частку доходів від реалізації продукції спільної операції; та
- свої витрати, включно із часткою будь-яких понесених спільно витрат.

Компанія обліковує активи, зобов'язання, доходи і витрати, які стосуються її частки у спільній операції, у відповідності до вимог МСФЗ, які застосовуються до конкретних активів, зобов'язань, доходів і витрат.

У випадку коли підприємство Компанії взаємодіє зі спільною операцією, у якій таке підприємство Компанії є спільним оператором (наприклад, в операції продажу або внесення активів), вважається, що Компанія здійснює операції з іншими сторонами спільної операції, і прибутки та збитки, які виникають у результаті цих операцій, визнаються у окремій фінансовій звітності Компанії лише у розмірі часток цих інших сторін у спільній операції.

Концесійна угода (угода про розподіл продукції). Компанія уклала концесійну угоду на розвідку і розробку вуглеводнів (надалі – „Концесійна угода”) із Арабською Республікою Єгипет та Єгипетською генеральною нафтовою корпорацією („ЄГНК”) 13 грудня 2006 року.

Концесійна угода містить такі умови:

- В порядку, передбаченому Концесійною угодою, Компанія відшкодуватиме для себе щокварталу усі витрати на розвідку і розробку у межах 25% усіх нафтопродуктів, добутих і накопичених з усіх виробничих ділянок та не використаних у нафтових операціях („Відшкодування витрат”). Нафтопродукти за Концесійною угодою включають сиру нафту або газ та зріджений нафтовий газ („ЗНГ”).
- Решта 75% вироблених нафтопродуктів розподіляються між Компанією та ЄГНК у залежності від обсягів виробництва та виду продукту (сирої нафти або газу та ЗНГ). Частка Компанії знаходиться у межах від 15% до 19%.
- ЄГНК стає власником усіх активів Компанії, придбаних і належних їй у рамках Концесійної угоди, які були включені Компанією до статті Відшкодування витрат у зв'язку із операціями, які виконала Компанія: земля стає майном ЄГНК одразу після її придбання; право власності на рухомі і нерухомі активи буде передаватися автоматично і поступово від Компанії до ЄГНК, як тільки вони включатимуться до статті Відшкодування витрат.

Період розробки за Концесійною угодою, обмежений максимальним строком у 25 років від дати відкриття комерційних запасів нафти або від дати перших постачань газу, розпочався у 2010 році.

Облік усіх витрат на розвідку та оцінку, а також інших витрат та доходів, пов'язаних із угодою про розподіл продукції, здійснюється аналогічно до обліку процесів звичайного виробництва, як описано у цій Примітці.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Звітність за сегментами. Операційні сегменти відображаються у порядку, який відповідає внутрішній звітності, яка подається керівній особі Компанії, відповідальній за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи яких, результати діяльності або активи становлять десять відсотків або більше від результатів усіх сегментів, відображаються окремо. Сегменти, результати діяльності яких не перевищують цього порогу, можуть відобразитися окремо за рішенням керівництва.

Основні засоби. Компанія використовує модель переоцінки для оцінки основних засобів. Справедлива вартість базувалась на результатах оцінок, проведених зовнішніми незалежними оцінювачами. Частота проведення переоцінок залежить від зміни справедливої вартості активів, які оцінюються. Остання незалежна оцінка справедливої вартості основних засобів Компанії була виконана станом на 31 грудня 2014 року. Подальші надходження основних засобів відображаються за первісною вартістю. Первісна вартість включає витрати, понесені безпосередньо на придбання об'єктів. Первісна вартість активів, створених власними силами, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частку виробничих накладних витрат. Первісна вартість придбаних та створених власними силами кваліфікованих активів включає витрати на позики.

Будь-яке збільшення балансової вартості, яке виникає у результаті переоцінок, відображається у складі резерву переоцінки у складі власного капіталу через інші сукупні доходи. Зменшення, які взаємно зараховують раніше визнані збільшення того самого активу, відображаються у складі резерву переоцінки у складі власного капіталу через інші сукупні доходи, а всі інші зменшення включаються до звіту про фінансові результати. У тій мірі, в якій збиток від зменшення корисності того самого знеціненого активу був визнаний раніше у складі звіту про фінансові результати, сторнування цього збитку від зменшення корисності також визнається у звіті про фінансові результати. Кожного року різниця між зносом на основі переоціненої балансової вартості активу, відображеної у звіті про фінансові результати, та зносом на основі первісної вартості активу переводиться зі складу резерву переоцінки до нерозподіленого прибутку.

Витрати, понесені для заміни компонента об'єкту основних засобів, який обліковується окремо, капіталізуються за балансовою вартістю заміненого компонента, який списується. Подальші витрати включаються у балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, у залежності від обставин, лише тоді, коли існує вірогідність отримання Компанією майбутніх економічних вигід, пов'язаних із об'єктом, і вартість об'єкту можна визначити достовірно. Балансова вартість заміненої частини припиняє визнаватися. Усі інші витрати на ремонт і обслуговування включаються до звіту про фінансові результати протягом того фінансового періоду, у якому вони були понесені. Основні засоби припиняють визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання активу. Прибутки та збитки від вибуття, які визначаються шляхом порівняння надходжень із балансовою вартістю основних засобів, визнаються у звіті про фінансові результати. Після продажу переоцінених активів суми, включені до складу інших резервів, переводяться до складу нерозподіленого прибутку.

Незавершене будівництво включає також суми передплат за основні засоби.

Витрати на розвідку. Витрати на розвідку включають витрати, пов'язані із непідтвердженими запасами. До них належать геологічні та геофізичні витрати на виявлення і дослідження районів можливого залягання нафтогазових запасів, а також адміністративні, юридичні та консультаційні витрати, понесені у зв'язку із розвідкою. До них також належать усі випадки зменшення корисності розвідувальних свердловин, за якими не можна продемонструвати підтверджених запасів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Витрати на дослідження та розробку. Витрати на дослідження і розробку включають усі прямі і непрямі витрати на матеріали, оплату праці та зовнішні послуги, понесені у зв'язку зі спеціалізованим пошуком нових методик розробки та істотного вдосконалення продуктів, послуг та процесів і у зв'язку із дослідницькою діяльністю. Витрати, пов'язані із дослідницькою діяльністю, відображаються у складі витрат на дослідження і розробку того періоду, у якому вони були понесені. Витрати на розробку капіталізуються у випадку виконання критеріїв до визнання згідно з вимогами МСБО 38 „Нематеріальні активи”.

Амортизація. Амортизація нараховується у звітах про фінансові результати на прямолінійній основі для розподілу витрат окремих активів на їхню ліквідаційну вартість протягом їх очікуваних строків корисного використання. Нарахування амортизації починається із моменту придбання або, у випадку зі створеними власними силами активами, із моменту, коли актив завершений і готовий до використання.

Інші основні засоби амортизуються на прямолінійній основі протягом очікуваних строків їх корисного використання. Звичайні строки корисного використання інших основних засобів Компанії представлені таким чином:

	<u>Строк корисного використання у роках</u>
Машини і обладнання	5-12
Будівлі	20-40
Інші основні засоби	3-6

Незавершене будівництво не амортизується.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи мають визначені строки корисного використання і включають, головним чином, капіталізоване програмне забезпечення. Придбане програмне забезпечення капіталізується на основі витрат, понесених для придбання та доведення їх до стану, необхідного для їх використання. Нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності, якщо такі є. У випадку зменшення корисності балансова вартість нематеріальних активів списується до більшої з величин: вартості під час використання та справедливої вартості, за вирахуванням витрат на продаж.

Оренда. Оренда, за умовами якої істотна частка ризиків і винагород залишається у орендодавця, класифікується як операційна. Виплати, зроблені за договорами операційної оренди (за вирахуванням будь-яких заохочень, отриманих від орендодавця), включаються до звітів про фінансові результати на прямолінійній основі протягом строку дії оренди. Договори фінансової оренди капіталізуються на момент початку строку оренди за меншою з величин: справедливої вартості орендованого майна та теперішньої вартості мінімальних орендних платежів.

Зменшення корисності нефінансових активів. Активи переглядаються на предмет зменшення корисності тоді, коли події і зміни в обставинах вказують на те, що балансову вартість може виявитися неможливо відшкодувати. Збиток від зменшення корисності визнається для суми, на яку балансова вартість активів перевищує їх вартість відшкодування. Вартість відшкодування є більшою з двох величин: справедливої вартості, за вирахуванням витрат на продаж, та вартості під час використання. Для цілей оцінки зменшення корисності активи групуються за найменшими рівнями, для яких існують окремі потоки грошових коштів, які можна визначити (одиниці, які генерують грошові кошти). Нефінансові активи, які зазнали зменшення корисності, переглядаються на предмет можливого сторнування зменшення корисності на кожну звітну дату.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Класифікація фінансових активів. Компанія класифікує свої фінансові активи на такі категорії оцінки: (а) кредити і дебіторську заборгованість і (б) фінансові активи, наявні для продажу.

Кредити і дебіторська заборгованість включають фінансову дебіторську заборгованість, створену Компанією у результаті надання коштів, товарів або послуг безпосередньо дебітору, окрім дебіторської заборгованості, яка створюється із наміром продажу негайно або у короткостроковій перспективі, або яка має котирування на активному ринку. Кредити і дебіторська заборгованість включають, в основному, кредити, а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість, включно із придбаними кредитами та векселями. Усі інші фінансові активи включаються до категорії *наявних для продажу*.

Первісне визнання фінансових інструментів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Основні фінансові інструменти Компанії включають інвестиції, наявні для продажу, позики, грошові кошти та їх еквіваленти і короткострокові депозити. Компанія має також інші фінансові інструменти, такі як дебіторська та кредиторська заборгованість покупців, яка виникає безпосередньо з її операцій.

Усі операції придбання і продажу фінансових інструментів, які вимагають постачання протягом часового проміжку, визначеного нормативними актами або практикою відповідного ринку („звичайні” операції придбання або продажу), відображаються на дату здійснення операції, тобто датою, на яку Компанія приймає зобов'язання доставити фінансовий інструмент. Усі інші операції придбання і продажу визнаються на дату розрахунків, причому зміна вартості між датою прийняття зобов'язання та датою розрахунків не визнається для активів, які відображаються за первісною або амортизованою вартістю, і визнаються у складі власного капіталу для активів, класифікованих як наявні для продажу.

Подальша оцінка фінансових інструментів. Після первісного визнання фінансові зобов'язання, кредити та дебіторська заборгованість Компанії оцінюються за амортизованою вартістю. Амортизована вартість розраховується із використанням методу ефективної відсоткової ставки та для фінансових активів, визначається за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Премії і дисконти, включно із первісними витратами на проведення операцій, включаються до балансової вартості відповідного інструменту та амортизуються на основі ефективної відсоткової ставки для відповідного інструменту.

Вважається, що номінальна вартість фінансових активів та зобов'язань із термінами погашення до одного року, за вирахуванням очікуваних кредитних коригувань, дорівнює їх справедливій вартості. Справедлива вартість фінансових зобов'язань оцінюється шляхом дисконтування майбутніх потоків грошових коштів за договорами за поточною ринковою відсотковою ставкою, доступною для Компанії для аналогічних фінансових інструментів.

Прибутки та збитки, які виникають у результаті зміни справедливої вартості активів, наявних для продажу, визнаються безпосередньо у складі інших сукупних доходів. Під час оцінки справедливої вартості фінансових інструментів Компанія використовує різноманітні методи і робить припущення на основі ринкових умов, які існують на звітну дату.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

У випадку продажу або іншого вибуття активів, наявних для продажу, сукупний прибуток або збиток, визнаний у складі інших сукупних доходів, включається у визнання чистого прибутку. У випадку коли зменшення справедливої вартості активів, наявних для продажу, було визнане у складі інших сукупних доходів та накопичене у складі власного капіталу та існують об'єктивні свідчення того, що активи знецінились, то збиток, визнаний у складі інших сукупних доходів, вилучається і включається у визначення чистого прибутку, навіть якщо не відбулося припинення визнання активів.

Доходи з відсотків за борговими цінними паперами, наявними для продажу, розраховуються із використанням методу ефективної відсоткової ставки та визнаються у звітах про фінансові результати. Дивіденди за інструментами власного капіталу, наявними для продажу, визнаються у звіті про фінансові результати, коли встановлене право Компанії на отримання платежів та існує вірогідність надходження економічних вигід. Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про фінансові результати того періоду, у якому вони були понесені у результаті однієї або більше подій, які відбулися після первісного визнання інвестицій, наявних для продажу. Істотне або тривале зменшення справедливої вартості інструменту менше його первісної вартості є показником того, що він знецінився. Сукупний збиток від зменшення корисності, який визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від зменшення корисності цього активу, раніше визнаного у складі звітів про фінансові результати, вилучається із власного капіталу та визнається у складі звітів про фінансові результати.

Збитки від зменшення корисності інструментів власного капіталу не сторнуються у складі звіту про фінансові результати. Якщо у подальшому періоді справедлива вартість боргового інструменту, класифікованого як наявний для продажу, збільшується і це збільшення можна об'єктивно віднести до події, яка відбулася після визнання збитку від зменшення корисності у складі звіту про фінансові результати, то збиток від зменшення корисності сторнується у звіті про фінансові результати за поточний період.

Резерв на знецінення кредитів та дебіторської заборгованості формується, коли існують об'єктивні свідчення того, що Компанія не буде здатна повернути усі належні суми згідно із первісними умовами. Істотні фінансові труднощі дебітора, вірогідність того, що дебітор може розпочати процедуру банкрутства або фінансову реорганізацію, а також невиконання зобов'язань або прострочення платежів вважаються показниками того, що торгова дебіторська заборгованість знецінилась. Сумою резерву є різниця між балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів. Балансова вартість активу зменшується за рахунок використання рахунку резерву, а сума збитку визнається у звіті про фінансові результати. У випадку, якщо дебіторська заборгованість є безнадійною, вона списується за рахунок резерву для дебіторської заборгованості. Подальше відшкодування раніше списаних сум включається до складу звіту про фінансові результати.

Припинення визнання фінансових інструментів. Компанія припиняє визнавати фінансові активи, коли (i) активи погашені або права на потоки грошових коштів від активів втратили свою силу, або (ii) Компанія передала усі суттєві ризики та винагороди від володіння активами, або (iii) Компанія не передала і не зберегла усі істотні права та винагороди від володіння, але втратила контроль. Контроль зберігається, якщо контрагент не має практичної здатності продати актив повністю непов'язаній третій стороні без потреби накладання додаткових обмежень на операцію продажу.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Податок на прибуток. Податок на прибуток нараховується у фінансовій звітності у відповідності до українського законодавства, яке діяло або, в основному, діяло на звітну дату. Податок на прибуток включає нарахування поточного податку та відстроченого податку і визнається у звіті про фінансові результати, якщо він не стосується операцій, які вже були визнані у тому самому періоді у складі інших сукупних доходів.

Поточний податок є сумою, яку передбачається сплатити або відшкодувати у податкових органів стосовно оподатковуваних прибутків або збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток нараховується із використанням методу балансових зобов'язань по перенесених на майбутні періоди податкових збитках і тимчасові різниці, які виникають між податковими базами активів та зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Згідно із виключенням щодо первісного визнання відстрочені податки не відображаються щодо тимчасових різниць на момент первісного визнання активу або зобов'язання в операції, яка не є об'єднанням підприємств, якщо операція на момент первісного відображення не впливає ні на обліковий, ні на оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не відображаються щодо тимчасових різниць на момент первісного визнання гудвілу, який не відноситься на валові витрати в цілях оподаткування. Залишки відстроченого податку оцінюються за ставками оподаткування, які діяли або фактично діяли на звітну дату, які, як очікується, будуть застосовуватись до періоду, в якому передбачається сторнування тимчасових різниць або реалізація перенесених на майбутні періоди податкових збитків. Відстрочені податкові активи та зобов'язання взаємно зараховуються лише в окремих компаніях Компанії. Відстрочені податкові активи щодо тимчасових різниць, які відносяться на витрати, та перенесених на майбутні періоди податкових збитків відображаються лише у тій мірі, в якій існує вірогідність отримання достатніх майбутніх оподатковуваних прибутків, за рахунок яких передбачається реалізувати ці вирахування.

Запаси. Запаси Компанії відображаються за меншою з двох величин: первісної вартості та чистої вартості реалізації. Первісна вартість запасів включає витрати, понесені на придбання запасів, виробничі або конверсійні та інші витрати, понесені на доведення до їх чинного місця розташування та стану.

Вартість запасів визначається на основі методів: середньозваженої вартості для природного газу та „перше надходження – перше вибуття” для інших запасів. Чиста вартість реалізації являє собою очікувану ціну реалізації під час звичайної господарської діяльності, за вирахуванням вартості завершення та витрат на продаж.

Торгова дебіторська заборгованість. Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, за вирахуванням резерву на знецінення.

Передплати видані та інші оборотні активи. Передплати відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням резерву на знецінення. Передплата класифікується як необоротний актив, коли товари або послуги, які стосуються цієї передплати, передбачається отримати після одного року або коли передплата стосується активу, який сам класифікується як необоротний після первісного визнання.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Інші передплати включаються до звіту про фінансові результати тоді, коли товари або послуги, які стосуються передплат, отримані. Якщо існує ознака того, що активи, товари або послуги, які стосуються передплати, не будуть отримані, то балансова вартість передплати відповідно списується і визнається відповідний резерв на знецінення у звіті про фінансові результати.

Векселі. Деякі операції придбання можуть погашатися простими або переказними векселями, які є ринковими борговими інструментами. Операції придбання, які врегульовуються векселями, визнаються на основі оцінки керівництвом справедливої вартості, яка буде присвоєна під час таких погашень. Справедлива вартість визначається з урахуванням ринкової інформації, яка піддається спостереженню.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, депозити на вимогу у банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції із первісними термінами погашення три місяці або менше. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Обмежені до використання залишки виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей звіту про рух грошових коштів. Залишки, обмежені для обміну або використання на погашення зобов'язання протягом, як мінімум, дванадцяти місяців від звітної дати, включаються до складу інших необоротних активів.

Акціонерний капітал. Прості акції класифікуються як власний капітал. Додаткові витрати, які безпосередньо стосуються випуску нових акцій, відображаються у складі власного капіталу як вирахування, за виключенням податку, із надходжень.

Дивіденди і обов'язковий внесок частки прибутку до державного бюджету. Дивіденди і обов'язковий внесок частки прибутку до державного бюджету визнаються як зобов'язання і вираховуються із власного капіталу на звітну дату лише тоді, коли вони оголошуються до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається тоді, коли вони пропонуються до звітної дати або пропонуються чи оголошуються після звітної дати, але до затвердження фінансової звітності до випуску.

Податок на додану вартість („ПДВ”). В Україні ПДВ стягується за двома ставками: 20% за операціями продажу та імпорту товарів у межах країни, а також робіт і послуг та 0% за операціями експорту товарів і надання робіт або послуг, які використовуються поза межами України. Зобов'язання платника податків з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, зібраного протягом звітного періоду, і виникає на першу з двох дат: постачання товарів клієнту або отримання платежу від клієнта. Кредит з ПДВ являє собою суму, яку платник податків має право взаємно зарахувати за рахунок власного зобов'язання з ПДВ протягом звітного періоду. Права на кредит з ПДВ виникають після отримання рахунку-фактури з ПДВ, який видається на ранішу із двох дат: оплати постачальнику або отримання товарів. ПДВ, який стосується операцій продажу та придбання, визнається у звіті про фінансовий стан на валовій основі і розкривається окремо як актив та зобов'язання.

У випадку формування резерву на знецінення дебіторської заборгованості збиток від знецінення відображається щодо валової суми дебітора, включно з ПДВ.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Позики. Позики включають банківські позики та облігації.

Позики первісно визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операцій. Позики у подальшому відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Банківські овердрафти включаються до складу позик у звіті про фінансовий стан.

Торгова кредиторська заборгованість. Торгова кредиторська заборгованість визнається і первісно оцінюється згідно із вищезазначеною політикою щодо фінансових інструментів. У подальшому інструменти із фіксованими термінами погашення переоцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням будь-яких витрат на операції та будь-якого дисконту або премії на момент погашення.

Аванси отримані. Аванси отримані відображаються у розмірі первісно отриманих сум. Суми отриманих авансів передбачається реалізувати шляхом отримання доходів від звичайної діяльності Компанії.

Резерви. Резерви визнаються, коли Компанія має юридичне або фактичне зобов'язання, яке витікає із обставин, внаслідок минулої події та існує вірогідність, що для погашення зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і можна зробити достовірну оцінку цього зобов'язання.

У випадках, коли Компанія очікує відшкодувати деяку або усю суму резерву, наприклад, за договором страхування, то таке відшкодування визнається як окремий актив, але коли існує достатня впевненість у тому, що таке відшкодування буде отримане.

Витрати на будь-який резерв подаються у звіті про фінансові результати, за вирахуванням будь-якого відшкодування. Якщо вплив вартості грошей у часі є суттєвим, то резерви дисконтуються із використанням поточної ставки до оподаткування, яка відображає, у випадку необхідності, ризики, характерні для відповідного зобов'язання. Якщо використовується дисконтування, то збільшення резерву у результаті плину часу визнається як фінансові витрати.

Інші зобов'язання. Інші фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням понесених витрат на здійснення операцій, і у подальшому відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Інші нефінансові зобов'язання оцінюються за первісною вартістю.

Умовні активи та зобов'язання. Умовні активи не визнаються у фінансовій звітності, але розкриваються у примітках, коли існує вірогідність набуття економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, окрім випадків, коли вірогідність вибуття економічних ресурсів для врегулювання зобов'язання і їх суму можна достовірно визначити. Інформація про умовні зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, є віддаленою.

Визнання доходів. Доходи від реалізації товарів визнаються на момент передачі ризиків та винагород, пов'язаних із володінням товарами. Якщо товари транспортуються до визначеного місця розташування, доходи визнаються, коли товари переходять до клієнта у пункті призначення. Доходи оцінюються за справедливою вартістю компенсації отриманої або до отримання та відображаються за вирахуванням податку на додану вартість та знижок.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

27. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Доходи від продажу та перепродажу природного газу визнаються на момент передачі ризиків та винагород, пов'язаних із володінням цими товарами. Доходи оцінюються за справедливою вартістю компенсації отриманої або до отримання та відображаються за вирахуванням податку на додану вартість та знижок.

Визнання витрат. Витрати відображаються за методом нарахування. Первісна вартість реалізованих товарів включає ціну придбання, витрати на транспортування, комісії, які стосуються договорів постачання, та інші відповідні витрати.

Фінансові доходи та витрати. Фінансові доходи та витрати включають витрати на виплату відсотків за позиками, збитки від дострокового погашення кредитів, доходи з відсотків за інвестованими коштами, доходи або збитки від створення фінансових інструментів, використання відсотків за пенсійними зобов'язаннями та резервами, а також прибутки і збитки від курсових різниць.

Витрати на позики, які стосуються активів, для будівництва яких потрібен суттєвий період часу, капіталізуються як частина первісної вартості активу. Усі інші витрати на відсотки та інші витрати, понесені у зв'язку із позиками, відносяться на витрати із використанням методу ефективної відсоткової ставки.

Доходи з відсотків визнаються по мірі нарахування із посиланням на фактичну дохідність відповідного активу.

Виплати працівникам: пенсійний план із визначеними внесками. Компанія робить визначені єдині соціальні внески до Державного пенсійного фонду України стосовно своїх працівників. Внески розраховуються як відсоток від поточної валової заробітної плати і відносяться на витрати того періоду, у якому вони були понесені. Дискреційні пенсії та інші виплати після виходу на пенсію включаються до складу витрат на оплату праці у звіті про фінансові результати.

Виплати працівникам: пенсійний план із визначеними виплатами. Компанія здійснює виплати одноразових сум, виплати при досягненні певного віку та інші виплати, визначені у колективній угоді. Зобов'язання, визнане у звіті про фінансовий стан стосовно пенсійного плану із визначеними виплатами, є теперішньою вартістю зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами на звітну дату. Зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами розраховується щороку із використанням методу прогнозної кредитної одиниці.

Теперішня вартість зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами визначається шляхом дисконтування очікуваного майбутнього вибуття грошових коштів із використанням відсоткових ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими у валюті, у якій здійснюються виплати, і які мають терміни погашення, які приблизно відповідають умовам відповідного пенсійного зобов'язання.

Актуарні прибутки та збитки, які виникають у результаті досвіду внесення коригувань та змін в актуарні припущення, відносяться до інших сукупних доходів того періоду, у якому вони виникають. Витрати на вартість минулих послуг визнаються негайно у складі звіту про фінансові результати.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

28. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ

Застосування облікової політики Компанії вимагає від керівництва використання професійних суджень, оцінок та припущень стосовно балансової вартості активів та зобов'язань, інформація про які не є такою очевидною у інших джерелах. Оцінки та пов'язані з ними припущення базуються на історичному досвіді та інших факторах, які, на думку керівництва, вважаються доцільними у цих обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятись від таких оцінок.

Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд, якщо результат перегляду впливає лише на цей період або у періоді перегляду та майбутніх періодах, якщо результат перегляду впливає на поточний та майбутній періоди.

Істотні професійні судження під час застосування облікової політики. Нижче наведені істотні судження, крім тих, для яких вимагається здійснення оцінок, які зробило керівництво у процесі застосування облікової політики Компанії і які мають найістотніший вплив на суми, визнані у фінансовій звітності.

Переоцінка основних засобів. Як зазначено у Примітці 27, Компанія застосовує модель переоцінки до своїх основних засобів. На кожен звітну дату Компанія проводить перевірку балансової вартості цих активів із тим, щоб визначити, чи не відрізняється вона суттєво від справедливої вартості. За результатами такої перевірки керівництво прийшло до висновку, що балансова вартість основних засобів станом на 31 грудня 2015 року не відрізняється суттєво від їх справедливої вартості.

Основні джерела невизначеності оцінок. Нижче наведені основні припущення стосовно майбутнього та інші основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, щодо яких існує значний ризик того, що вони стануть причиною суттєвих коригувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року.

Зменшення корисності торгової дебіторської та іншої заборгованості. Керівництво оцінює вірогідність повернення торгової дебіторської та іншої заборгованості на основі аналізу окремих рахунків. Фактори, які беруться до уваги, включають аналіз за термінами погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості у порівнянні із платіжною історією та кредитними умовами, наданими клієнтам, та доступну ринкову інформацію щодо здатності контрагента здійснити оплату. У випадку якщо фактичні суми повернень виявляються меншими за оцінки керівництва, Компанія змушена буде відобразити додаткові витрати на покриття збитків від зменшення корисності.

Визнання відстроченого податкового активу. Відстрочені податкові активи відображаються у тій мірі, в якій вірогідна реалізація відповідної податкової вигоди. Під час визначення майбутнього оподатковуваного прибутку та суми податкових вигід, які вірогідно отримати у майбутньому, Керівництво робить професійні судження та застосовує оцінки на основі історичного оподатковуваного прибутку та очікувань щодо майбутніх доходів, які, як передбачається, будуть достатніми за відповідних обставин. Станом на 31 грудня 2015 року, Керівництво провело оцінку майбутнього оподатковуваного прибутку та суми податкових вигід, які вірогідно отримати у майбутньому, та за результатами такої оцінки податкові активи не були визнані (Примітка 22).

Податкове законодавство. Українське податкове, валютне і митне законодавство продовжує розвиватися. Спірні нормативні акти стають причиною різних тлумачень. На думку керівництва, його тлумачення є належними і надійними, але немає гарантій того, що вони не стануть причиною претензій з боку податкових органів (Примітка 23).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

28. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ (Продовження)

Визнання витрат на транспортування природного газу до підземного сховища. При придбанні природного газу Компанія здійснює витрати на його транспортування територією України магістральними газопроводами. Вартість транспортування природного газу магістральними газопроводами територією України встановлюється із розрахунку транспортування тисячі кубічних метрів газу без урахування відстані транспортування. Відповідні рахунки за транспортування природного газу виставляються Компанії щомісяця, але лише після того, як природний газ був реалізований кінцевим споживачам у відповідних точках виходу. Як наслідок, зазначені витрати на транспортування неможливо розподілити з достатньою впевненістю на залишок природного газу, який знаходиться на звітну дату в підземному сховищі, та, відповідно, Компанія визнає витрати на транспортування природного газу витратами в тому періоді, в якому природний газ був реалізований кінцевим споживачам.

29. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ

Нові і переглянуті МСФЗ у фінансовій звітності. Компанія прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, випущені Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку („МСБО”), які набули обов’язкової чинності для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2015 року, або які були застосовані достроково:

- Поправки до МСФЗ 8 – „Операційні сегменти”. Набули чинності з 1 липня 2014 року.
- Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2010-2012 років. Набули чинності з 1 липня 2014 року.
- Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2011-2013 років. Набули чинності з 1 липня 2014 року.

Окрім дострокового прийняття поправок до МСБО 27 „Окрема фінансова звітність”, застосування інших стандартів та тлумачень не мало суттєвого впливу на фінансову звітність чи результати діяльності, відображені у цій фінансовій звітності.

Нові і переглянуті МСФЗ випущені, але які іще не набули чинності. На дату затвердження цієї фінансової звітності такі нові та переглянуті МСФЗ і тлумачення, а також поправки до них були випущені, але іще не набули чинності:

Стандарти та тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після:
МСФЗ 14 „Відстрочені рахунки тарифного регулювання”	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 11 „Спільна діяльність” – Облік операцій придбання часток у спільних операціях	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 16 „Основні засоби” та МСБО 38 „Нематеріальні активи” – Роз’яснення щодо прийнятних методів зносу та амортизації	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 16 „Основні засоби” та МСБО 41 „Сільське господарство” – Сільське господарство: Плодоносні рослини	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 27 „Окрема фінансова звітність” – Застосування методу участі в капіталі в окремій фінансовій звітності	1 січня 2016 року

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ПРИМІТКИ ДО ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ – 31 ГРУДНЯ 2015 РОКУ

**29. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ
ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)**

Стандарти та тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після:
Поправки до МСБО 1 „Подання фінансової звітності” – Ініціатива щодо розкриття інформації	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 10 „Консолідована фінансова звітність”, МСФЗ 12 „Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання” та МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані і спільні підприємства” (2011) – Інвестиційні підприємства: застосування виключення з вимог про консолідацію	1 січня 2016 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2012-2014 років	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 12 „Податки на прибуток” – Визнання відстрочених податкових активів щодо нереалізованих збитків	1 січня 2017 року
Поправки до МСБО 7 „Звіт про рух грошових коштів” – Ініціатива щодо розкриття інформації	1 січня 2017 року
МСФЗ 9 „Фінансові інструменти”	1 січня 2018 року
МСФЗ 15 „Доходи від реалізації за договорами з клієнтами”	1 січня 2018 року
МСФЗ 16 „Оренда”	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 10 „Консолідована фінансова звітність” і МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані і спільні підприємства” (2011) – Продаж або внесення активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством	Дату набуття чинності не визначено

Наразі керівництво Компанії здійснює оцінку впливу від прийняття до застосування цих стандартів та тлумачень, а також поправок до стандартів.